

Dom Taber

socialnovarstveni zavod
družini prijazno podjetje

Novice iz Tabra

september 2019, 1. številka

Vsebina

Letom poskušamo dodajati življenje	2
Preteklost in prihodnost	4
Ob četrti obletnici Doma Taber Šmartno	6
Svet Zavoda Doma Taber	7
Storitev Pomoč družini na domu	8
Razvoz kosil na dom	10
Požarna vaja v Domu Taber 2018	10
Strokovna ekskurzija v Puli in na Brionih	13
Družina je tam, kjer se življenje začne in se ljubezen nikoli ne konča.	16
Tri punčke	17
Novo izkušnja, nova priložnost	18
23. Ljubljanski (pol)maraton	19
Biti medicinska sestra je lepo	21
Družina	22
Se vam zdi pravočasni prihod do stranišča kot igra na srečo?	22
Živeti ali preživeti	25
Delo v Domu Taber	26
Moja izkušnja z delom v Domu Taber	27
Učenje angleščine	28
Obisk Narodne galerije	30
Obisk razstave Ivane Kobilce	31
Revija pevskih zborov stanovalcev	32
Spomin na srečanje pevskih zborov	32
Anketa Doma Taber o zadovoljstvu v letu 2019	33
Krušne matere	37

Festival za tretje življenjsko obdobje v Cankarjevem domu	42
Festival za tretje življenjsko obdobje	43
Ko otroštvo poda roko modrosti	44
Naš harmonikaš Srečko	46
Mojster za vse	47
Pogovor o družini	48
Moja družina in služba	49
Dom Taber – moja družina	50
Moja družina	53
Zgodba v narečju	54
To je bilo res!	55
Govor ob slovesu našega Zdravka Vončine	55
Zahvala zaposlenim	57
Moj dragi očka, dragi naš dedi!	57
Nekaj o družini	60
Srečanje z oskrbovanci mi polepša dan	61
Prostovoljka v Domu Taber	62
Zakaj sem prostovoljka	63
Beremo skupaj, berimo čim več ...	64
Dogodki v preteklem letu	65
99-letni starec vam daje 24 modrosti za življenje: Ne bojte se začeti znova!	67
Pesmi	69
Za sprostitvev	72
Sudoku	74
Smeh je pol zdravja	76

Letom poskušamo dodajati življenje

Tomaž Klemenc, receptor

Spoštovani stanovalci, svojci, bralci tega glasila!

Kako hitro mineva čas, zares. Še danes pomnim, kako smo skupaj s sodelavkami lansko leto snovali, načrtovali in zbirali članke za lansko domsko glasilo, pa je leto že naokoli in čas za izdajo nove številke. To je že četrta številka domskega glasila "Novice iz Tabra", kajti mineva četrto leto od začetka delovanja našega doma, in verjamem, da je nekaterim od vas ta dan skoraj kot včerajšnji. V teh nekaj letih se je marsikaj dogodilo in spremenilo, ampak menim, da so bile to spremembe pozitivne. Zopet dokazujemo, kaj vse se da narediti, če stopimo skupaj in vsak prispeva nekaj malega. V vsakem izmed nas se skriva biser, ki ponazarja naše dobro in čeprav nam je bilo v določenih trenutkih težko, smo ravno zaradi teh trenutkov postali to, kar smo in to, kar še lahko postanemo. Izkušnje, zgodbe in prigode, ki si jih delimo, ravno preko tega časopisa ali v osebni pogovoru s komer koli, morda lahko obogatijo drugega, bolj kot si sami upamo predstavljati. Vsakdo izmed nas je edinstven, zgodba zase, zato bi ga kot takega morali obravnavati, a danes imamo tako malo časa, vse kar beži mimo nas in tako poskušamo ljudi "pokupčkati" in v njih ne vidimo unikata in potenciala, ki se lahko skriva nekje v globini. Ljudi velikokrat presojava glede na tisto, kar slišimo o njih, ne da bi jih najprej skušali spoznati sami, a v našem Domu se močno trudimo izogniti tej krivici.

Letošnja številka domskega časopisa je posvečena družini – naši osnovni celici, v kateri smo se oblikovali in v kateri se še vedno oblikujemo. Vsi imamo na svoje družine bolj

ali manj lepe spomine. Kljub neugodnim obdobjem, ki so tako ali drugače krojila zgodovino človeštva, in vsem težavnim okoliščinam navkljub, se naši stanovalci spominjajo povezanosti v družini ter skromnosti kot varnega obdobja v njihovih življenjih. Kljub dejstvu, da vas je velika večina bralcev odraščala v težkih časih, ohranjate na svoje družine lepe spomine in niste zamorjeni, ampak svoje znanje, védenje, izkušnje ter modrost potrpežljivo prenašate naprej na nas, mlajšo generacijo, za kar smo vam zelo hvaležni.

Naslova tega uvodnika nisem izbral čisto naključno. Pred dobrim letom in pol sem na svetovnem spletu našel posnetek mlade zdravnice Sanele Banovič, ki je leta 2017 predavala na dogodku TEDX. V sklopu tega predavanja je povedala, kako je napredovala medicina v 20 letih, in da dodatni življenjski dobi, ki jo imamo zahvaljujoč medicinskim spoznanjem, zmore življenje – pozabljamo pa starejše aktivirati, spodbujati k udeleževanju pri raznih aktivnostih. Torej pozabljamo dodajati letom kakovostno preživet in porabljen čas. Menim pa, da v našem domu –

Domu Taber – ni tako. Skupaj z vami namreč poskušamo najti dejavnosti in dogodke, s katerimi vam krajšamo dneve v našem domu, ter se seveda s spoštovanjem obračamo k naši zgodovini in gradimo tudi na tem. Veseli smo, da s tolikšnim veseljem sodelujete na vseh aktivnostih, dejavnostih in dogodkih, ki jih organiziramo in prirejamo za vas. Tako je poleg vsakodnevnih aktivnostih, kot so skupinske telovadbe, delovno terapevtske in fizioterapevtske obravnave, delavnice izdelovanja iz krep papirja in slanega testa, baliranja, bralnega kroga, pevskih vaj, pletenja, tombole, svetih maš, obiska terapevtskega psa, ki je za sodelujoče stanovalce prav posebno doživetje, med nami zopet zadonelo petje pevskih zborov, imeli smo slikarsko razstavo, kakšno predavanje, obiskali so nas otroci, potem dva od treh dobrih mož, obiskali smo tudi predsednika Republike Slovenije in predsedniško palačo in gotovo bi se še kaj našlo. Vsekakor pa bomo hvaležni, če boste podali kakšno pobudo za aktivnost ali dogodek in če bo le v naši moči, bomo to izvedli. Res navdušujoče je opazovati vse to dogajanje in življenje v Domu. Storitve "Pomoč družini na domu" je deležna vse več zanimanja, tako, da nam je tudi to dejstvo v ponos in potrditev, da delamo dobro in smo na pravi poti. Zelo smo hvaležni vam stanovalci in stanovalke, uporabniki in uporabnice storitve "Pomoč družini na domu" in vam, svojci, da skupaj z nami odkrivате in nam pomagate odkriti pravo pot in kako jo venomer izboljševati še naprej, kajti s skupnimi močmi lahko naredimo našo prihodnost in naša življenja lepša, boljša. Skupaj in ne vsak zase, kot je v navadi že kar nekaj časa. Vsak je postavljen na svojem bregu, sam s seboj in s svojim križem. Priznam, nekaterim to res odlično uspeva, a večini ne. Ljudje smo ekipna, družabna bitja in s skupnimi močmi uspemo narediti več. Seveda mora biti neka razmejitev med ljudmi, a vse preveč se delimo na te in one, na boljše in slabše, pozabljamo pa, da smo skupaj lahko močnejši, če le zmoremo poslušati, slišati, zaupati, se dati na razpolago. Zatorej bodimo človeku človek in se

potrudimo, vsaj občasno, premagati svojo cono udobja in spoznajmo človeka, ki nam je nasproti.

Preden zaključim, bi se rad iskreno zahvalil vsem, ki ste kakor koli prispevali k nastanku tega časopisa. Pa naj bo prispevek v obliki pesmi, člankov, slik. Še posebej pa bi se rad zahvalil svoji sodelavki Ani Vrhovnik, ki je že vsa ta leta bolj kot ne neka neformalna vodja tega glasila, da za glasilo posveti toliko svojih ur, ne samo, ko je v službi, ampak občasno tudi izven, in tako poskrbi, da je glasilo na koncu takšno, kakršno je. Tako nas poveže, da zberemo vse članke, slike in ostalo gradivo za glasilo, na koncu pa poskrbi, da je vse lektorirano.

Ob koncu članka pa bi se rad od vas poslovil z besedami, žal, že pokojnega slovenskega pesnika, esejista, prevajalca in urednika Toneta Pavčka, ki je zapisal: "Na svetu si, da gledaš sonce, na svetu si, da greš za soncem, Na svetu si, da sam si sonce in da s sveta odganjaš – sence." Resnično, bodimo drug drugemu sonce in bodimo odprti za dobro, kajti le tako se bomo lahko borili proti boleznim sodobnega časa.

Ob prebiranju glasila vam želim obilico nasmehev in spoznanj, ki vas bodo spremljala še dolgo.

**"V starosti smo tako utrujeni,
da bi najraje zaspali.
Ko se nam želja uresniči,
si tega ne želimo več."
(John O'Donohue)**

Preteklost in prihodnost

Napisala Martina Martinčič, v.d. direktorice

Drage bralke in bralci!

Leto je zopet naokoli in pred nami je nova številka domskega glasila Novice iz Tabra. Dom Taber 28. septembra 2019 praznuje že svojo 4. obletnico delovanja.

Leto 2019 je bilo za nas zelo raznoliko in težko, saj smo se soočili s kadrovskim primanjkljajem. Glede na to pa smo lahko zelo ponosni, da smo zaposleni Doma Taber kljub težavam delovali v smeri zagotavljanja kakovostne storitve našim stanovalcem, uporabnikom pomoči na domu in naročnikom kosil. Dom je bil vseskozi polno zaseden in zanimanja za sprejem v naš dom je ogromno. Glede na porast števila starejših ljudi pa se kažejo vse večje potrebe dela na terenu pri uporabnikih storitev pomoči na domu, vse več je tudi naročnikov kosil na dom. In ravno tu nas v prihodnjih letih čakajo novi izzivi.

V vseh štirih letih delovanja Doma Taber se lahko pohvalimo z organizacijo različnih ustvarjalnih delavnic, družabnih in kulturnih prireditev, ki smo jih organizirali skupaj s sodelavci, prostovoljci in različnimi gosti.

Kot vsa leta, smo tudi v letu 2019 izvedli anketo zadovoljstva. Raziskava je zajela stanovalce, svojce in zaposlene. Vsi so naše delo ocenili kot dobro. Raziskava pa je pokazala tudi področja, kjer potrebujemo izboljšave.

V prihodnosti bomo zaposleni Doma Taber še naprej sledili naši viziji in našim vrednotam. Vrednote Doma Taber so bile predstavljene že v prvi številki našega glasila, vendar je prav, da jih ponovimo in ozavestimo.

NAŠE VREDNOTE SO:

Srčnost: vrlina, ki je za naš Dom zelo pomembna, saj je podlaga za vse ostale vrednote, ker izhaja iz osnovne ljubezni do bližnjega, zato se zaposleni trudimo delati s srcem in razumevanjem, kar nam naši stanovalci tudi vzajemno vračajo.

Pomoč in skrbnost: naša bistvena dejavnost je v neposredni osebni pomoči stanovalcem, hkrati pa jim želimo pomagati tudi z upoštevanjem njihovih potreb in želja ter težimo k temu, da so naši stanovalci slišani.

Prijaznost in obzirnost: delovni dan začnemo z nasmehom na obrazu in toplim pozdravom ter smo vedno pozitivno naravnani. Morebitne konflikte rešujemo z obzirnostjo, poslušanjem ter medsebojnim spoštovanjem.

Medsebojno sodelovanje in dialog: v svoji individualnosti in drugačnosti spoštujemo in cenimo različne poglede, vtise in mnenja, sprejemamo predloge ter ustvarjamo kompromise.

Etičnost in pravičnost: svoje poslanstvo uresničujemo s Kodeksom etike socialnega dela in zdravstvene nege. Svoje delo opravljamo humano, strokovno, varno, sočutno, odgovorno, vestno ter v odnosu do stanovalca spoštujemo njegove potrebe, vrednote in prepričanja. Stanovalcu omogočamo pravico do izbire in odločanja. Spoštujemo dostojanstvo in zasebnost stanovalca.

Spoštovanje: svoje spoštovanje izražamo besedno in nebesedno ter ga podpiramo z dejanji. Naš odnos temelji na spoštovanju do vseh, in sicer stanovalcev, svojcev, sodelavcev ter ostalih vključenih v domsko življenje (prostovoljci, dijaki, študentje ...).

Varnost in zaupanje: v našem Domu je poskrbljeno za osebno in čustveno varnost stanovalcev ter občutek sprejetosti in domačnosti. Z dobrim delom stanovalcem želimo vzbujati zaupanje, stanovalcem in svojcem zagotavljamo zaupnost in diskretnost. Upoštevamo pravico do zasebnosti, spoštujemo intimnost in anonimnost.

Pripadnost: želimo ustvariti pogoje, da se bodo naši stanovalci počutili povezani med seboj in z zaposlenimi, prav tako pa jim želimo zagotavljati občutek pripadnosti.

Strokovnost: pridobljena znanja, izkušnje in veščine pri našem delu vsakodnevno uporabljamo. Naša strokovna usposobljenost se izraža v kvalitetnem in varnem delu, hkrati pa se trudimo, da svoja znanja stalno bogatimo.

Kreativnost: izražamo jo v obliki različnih delavnic, družabnih aktivnosti in kulturnih prireditev, ki jih nudimo našim stanovalcem.

Razvoj in iniciativnost: vsakodnevno iščemo nove poti do zastavljenih ciljev ter si vedno znova zastavljamo nove izzive.

S takimi vrednotami lahko v prihodnost zremo optimistično. Nadaljevali bomo z dobrim delom na vseh področjih, predvsem na področju socialnega dela, zdravstva, rehabilitacije in prehrane kot najpomembnejših področjih za zagotavljanje visoke kakovosti storitev.

**Del naše vizije so tudi dobri medsebojni odnosi med zaposlenimi in na to nikakor ne smemo pozabiti. V prihodnosti bo tako velik del naših aktivnosti posvečen zaposlenim in ustvarjanju pozitivne delovne klime ter bolj-
ših delovnih pogojev.**

Ob koncu se iskreno zahvaljujem vsem avtorjem za odlične prispevke, vsem nam pa želim prijetno branje!

**"Mladost je nekaj,
kar imajo samo mladi
in kar cenijo samo starejši."
(Agnar Nykle)**

Ob četrty obletnici Doma Taber Šmartno

Franc Čebulj, župan Občine Cerklje na Gorenjskem

Vesel sem, ko se ozrem na opravljeno delo, predvsem v projekte, ki omogočajo dostojno življenje in rešujejo preživetje v poslednjem obdobju vsakega posameznika. Tako so minila štiri leta, odkar smo odprli vrata v Dom Taber, v katerem danes domuje 155 stanovalcev. Z drugimi besedami to pomeni, da smo razbremenili približno 150 družin, skrbi za njihove najbližje. Ne samo občanov, ki so potrebovali domsko nego in oskrbo, domovanje so tu našli tudi iz sosednjih in oddaljenjših krajev oziroma občin Šenčur, Komenada, Vodice in Kranj.

Dom je eden redkih v Sloveniji, ki mu notranji sijaj podeljujejo stanovalci sami in njihovi razbremenjeni svojci. Dodatno pa še kolektiv 80 zaposlenih močno sooblikuje rastoče podjetje, v katero so vključeni tudi številni prostovoljci iz domače lokalne skupnosti.

Glede na problematiko se država premalo ali sploh ne zaveda, da bi morala so-reševati ali celo rešiti bremena, ki jih sedaj nosi Občina. Zaskrbljujoči so podatki o naraščanju starejše populacije, ki zaradi različnih težav ne more in ne bo mogla skrbeti sama zase. Zato moramo nadaljevati z vizijo o strategiji staranja, o starejših, ki bodo potrebovali pomoč v vsakodnevem življenju – nego, varstvo, socialno oskrbo – na sploh bolj zdravo preživetje. Se država zaveda naraščajočih potreb po strokovno usposobljenem kadru, dostojnem plačilu le-tega, ki bi naposled preprečeval problem zaposljivosti zdravstvenega kadra in beg v tujino za boljšim kosom kruha? Ne, sicer bi tudi v naš Dom Taber prišla delegacija strokovnega osebja ob podpori pristojnega ministra ali vsaj državnega se-

kretarja. Namesto njih vstopa v Dom inšpekcija in opravlja nadzore, kot da se pristojni zaposleni ne bi zavedali dolžnosti do lastnice in varovancev.

Le ob odprtju Doma smo bili deležni visokega obiska predsednika države gospoda Boruta Pahorja in ljubljanskega metropolita msgr. gospoda Stanislava Zoreta. Še vedno mi odzvanjajo besede: »Ljudje, ki razmišljajo v tretjem starostnem obdobju, razmišljajo o sedanjosti ...«

Izgradnja doma je bila prava odločitev in še bolj prav bi bilo, da bi se tega vsaj danes zavedali tisti, ki so gradnji nasprotovali z vsemi močmi in sredstvi.

Hvaležen sem vsem, ki so verjeli v mojo vizijo in se ob tej priložnosti ponovno zahvaljujem vsem sodelavcem Občinske uprave za podporo pri izgradnji Doma. Vodstvu in vsem zaposlenim pa želim uspešno poslanstvo pri krepitvi medgeneracijskega sodelovanja in povezovanja v skrbi za kakovostno življenje slehernega v skupnosti Doma Taber. Srečno!

Svet Zavoda Doma Taber

Anton Kopitar, predsednik Sveta Zavoda Taber

V leta dni, odkar so izšle zadnje Novice iz Tabra, se je Svet zavoda sestal na treh rednih in treh korespondenčnih sejah. Prišlo je do zamenjave člana Sveta, saj je po odstopu g. Matevža Bohinca ustanoviteljica Občina Cerklje na Gorenjskem za novo članico Sveta zavoda imenovala go. Andrejo Jerala.

Svetu zavoda predseduje g. Anton Kopitar, namestnica predsednika je ga. Aleksandra Majcen, predstavnica uporabnikov ga. Helena Vončina, predstavnik interesnih skupin pa sta ga. Andreja Jerala in g. Janez Korbar.

V letošnjem letu je Svet zavoda obravnaval Letno poročilo za leto 2018 z ugotovitvijo, da so bili realizirani vsi programi iz preteklega leta. Na vsebinskem delu pa je bila podana informacija o uspešnem finančnem poslovanju, zasedenosti doma, o zaposlenih in njihovem delu, prireditvah za oskrbovance in zadovoljstvu zaposlenih.

Program dela s finančnim načrtom za leto 2019 je opredeljen s konkretnimi cilji, ki izhajajo iz poslovanja in vizije Doma Taber. Tako je v načrtu izdelava nadstreška nad glavnim vhodom, in prenove recepcija. Največ preno ve in dopolnitev bo deležen varovani oddelek za boljše počutje oskrbovancev in zaposlenih.

Tudi za letošnje leto velja opredelitev, ki izhaja iz poslovanja in vizije Doma Taber, katerega cilj je, da ostane najpomembnejši nosilec in izvajalec socialnega in zdravstvenega varstva v občinskem okolju. Želja je tudi razvijati nove vsebine, ki bodo prilagojene stanovalcem in uporabnikom v lokalnem okolju.

Zavod je pridobil koncesijo za izvajanje pomoči na domu, ki je namenjena občanom v svojem bivalnem okolju, ki se zaradi starosti ne morejo oskrbovati sami.

Vse več je potreb tudi za dnevno varstvo starejših in vse večje povpraševanje po posteljah na varovanem oddelku, kar je za vodstvo in občino nov izziv.

Svet zavoda Taber deluje uspešno in ob popolni podpori župana, direktorice in strokovnih služb. Vsem članom Sveta se zahvaljujemo za pomoč pri delu Zavoda Taber.

**"Vsi se postaramo.
Nekateri tako, da so stari,
drugi tako, da so starejši."
(John O'Donohue)**

Storitev Pomoč družini na domu

Ana Vrhovnik, pisarniška referentka-receptorka

Pomoč na domu je pomembna in najbolj razširjena formalno organizirana storitev skupnostne oskrbe, ki omogoča ljudem, da prejmejo potrebna temeljna podporna dnevna opravila na lastnem domu. Skozi obdobja je storitev prešla različne faze razvoja. Po začetnem desetletnem obdobju zagotavljanja storitve v okviru javnih del se je profesionalizirala in začel se je vzpostavljati pravno-formalni okvir. Tako je danes pomoč na domu regulirana skozi tri poglobitvene pravno-formalne dokumente s področja socialnega varstva, in sicer: *Zakona o socialnem varstvu*, ki pomoč družini na domu umesti med eno izmed socialnovarstvenih storitev, *Pravilnika o standardih in normativih socialnovarstvenih storitev*, ki podrobneje določa vsebino in organizacijo izvajanja, ter *Pravilnika o metodologiji za oblikovanje cen socialno varstvenih storitev*, ki opredeljuje cenovni vidik izvajanja storitve (Nagode, Lebar, Ramović, Vidrih in Kobal Tomc, 2018, str. 10).

Pomoč družini na domu je namenjena upravičencem, ki imajo sicer zagotovljene bivalne in druge pogoje za življenje v svojem bivalnem okolju, vendar se zaradi starosti ali hude invalidnosti ne zmorejo oskrbovati in negovati sami, njihovi svojci pa take oskrbe in nege ne zmorejo ali zanjo nimajo možnosti. Gre za različne oblike organizirane praktične pomoči in uslug, s katerimi se upravičencem vsaj za določen čas nadomesti potrebo po institucionalnem varstvu v zavodu, v drugi družini ali v drugi organizirani obliki (Pravilnik o standardih in normativih, 2010).

Preteklo leto sem v vlogi koordinatorja v SVZ Taber pomagala socialni delavki pri storitvi Pomoč družini na domu. Delo je bilo zelo dinamično, vendar hkrati naporno in mi je pred-

stavljalo velik osebni izziv. Prvič sem imela odgovornost razporeditve dela in načrtovanja urnikov za zaposlene na terenu. Pri razporeditvi socialnih oskrbovalcev čez mesec je bilo treba upoštevati število tedenskih in mesečnih ur, dovolj prostih dni, vikende ter praznike. Urnik socialnih oskrbovalcev mora izhajati iz urnika uporabnikov na domu. Ti imajo z nami sklenjen dogovor, katere dni in ob katerem času naj socialne oskrbovalke prihajajo k njim. Uskladiti čas, ki ga svojci želijo, in hkrati upoštevati urnik zaposlenih, da opravijo zaporedje približno osmih ur je tisto, kar je pri tem delu najtežje. Poskušala sem vpeljati različne pristope. Enkrat sem planirala več delavcev dnevno, ki so delali manj ur, drugič manj delavcev, vendar so bili ti v službi bistveno bolj obremenjeni, da je bil lahko nekdo prost. Vse skupaj je zame predstavljalo proces učenja, na veliko vprašani smo odgovarjali sproti. Še posebej v primeru, ko delavec zboli in je treba na podlagi tega

stvari urejati na novo. Pri tem sem imela veliko podporo s strani socialne delavke in direktorice. Redne spremembe pa se odvijajo tudi glede uporabnikov, saj nas nekateri zapustijo, dobivamo nove, nekaterim se obseg nege poveča. Lahko rečem, da za to delo resnično velja rek, da je edina stalnica sprememba.

Delo s socialnimi oskrbovalkami me je navdihnilo, da bom v prihodnjem letu pripravila magistrsko nalogo z naslovom Položaj socialnih oskrbovalk. Ker se zavedamo, da se prebivalstvo v Evropi stara, se mi zdi to večji družbeni problem. Podatki kažejo, da naj bi bil leta 2060 skoraj vsak tretji Slovenec star 65 let in več (Statistični urad Republike Slovenije, 2015). Pri opravljanju te službe smo se srečevali s problemom pomanjkanja kadra in z naporim delom socialnih oskrbovalk. Smo mnenja, da zadovoljni delavci delo bolje opravijo in so tako storitve bolj kakovostne. Žal mi je, da so plačni razredi v javni upravi naše države takšni, kakršni so, saj bi si zdravstveni delavci zaslužili boljše plačilo za fizično in psihično naporno delo. Kadar sem imela priložnost hoditi po domovih naših uporabnikov ter njihovih svojcev, sem bila včasih hkrati tudi priča negovanju naših oskrbovalk, pripravljanju hrane ipd. Videla sem, kako naše oskrbovalke lepo negujejo naše uporabnike - ena izmed njih je prijazno ogovarjala uporabnico z motnjo v duševnem razvoju in jo božala po obrazu. Tega ne bom pozabila. Tudi uporabniki sami so priznali, kako so navezani na naše oskrbovalke in oskrbovalke nanje. Svojci jim pri delu zelo zaupajo. Ko nastopi smrt, žalujejo skupaj s svojci, med njimi se splete čustvena vez. In to je vsekakor lepo videti. Z oskrbovalkami smo imele redne in izredne sestanke, supervizijo, komunicirale smo sproti preko telefona ali osebno. V preteklem letu in malo več sem se veliko naučila. Ne vem, če sem se odrezala najbolje, vem pa, da sem se trudila po svojih močeh in kolikor sem znala, da smo skupaj 'peljali stvari' naprej. Seveda so bili tudi težki časi. Nastopila je kakšna odpoved in takrat so bile preostale delavke zelo obremenjene. Kljub temu se je vodstvo zelo trudilo nadomestiti delavce, iskati nove rešitve in upa-

ti na nove zaposlene. V obdobju pomanjkanja tovrstnega kadra to vsekakor ni lahka naloga! Ob koncu pomladi se je na srečo zaposlilo več delavcev in socialne oskrbovalke so v tem obdobju manj obremenjene.

Opis svojega dela zaključujem z zahvalo našim socialnim oskrbovalkam in oskrbovalcu – Eriki, Juditi, Nataliji, Alešu, Tini, Tatjani in Jasmini. Prav tako direktorici in socialni delavki za usmeritev, pomoč in podporo. Lahko potrdim, da sem od svojcev in uporabnikov slišala predvsem pohvale in da so na terenu zelo cenjeni – želim si, da bi ta poklic v prihodnosti dobil na veljavi na državni ravni, saj verjamem, da bo, glede na potrebe prebivalstva vse bolj iskan poklic. Oskrbovalci dela ne opravljajo samo zaradi plačila, ampak ker je to njihovo poslanstvo, ki ga s srcem opravljajo. Vsaj tako jih doživljam jaz.

Izvajanje pomoči na domu: Analiza stanja v letu 2017, Mateja Nagode, Lea Lebar, Sanel Ramović, Nejc Vidrih, Barbara Kobal Tomc. Inštitut Republike Slovenije za socialno varstvo. Ljubljana 2018.

Pravilnik o standardih in normativih (2010). Ur. l. RS 45/2010.

Razvoz kosil na dom

**Zapisala Maja Kern, koordinatorica
Pomoči na domu**

Z razvozom kosil na dom smo zaradi velikega povpraševanja okoliških prebivalcev začeli v letu 2017. V tem letu smo pripravili 545 kosil, v letu 2018 že 3263 in letos do meseca julija 2651 kosil, kar kaže na trend naraščanja povpraševanja po tej tržni dejavnosti. Kosila dostavljamo predvsem po občini Cerklje in okoliških vaseh. Trenutno imamo dvajset rednih naročnikov, nekaj začasnih naročil pa je bilo tudi v času dopustov.

Dostavo kosil na dom nudimo vse dni v letu. Jedilniki so raznoliki in tudi delno prilagojeni željam naročnika – lahko dostavimo navadno,

sesekljano ali gladko hrano. Jedilniki so ves čas dostopni tudi na spletni strani Doma Taber. Na voljo so navadna in dietna kosila, ki so servirana v termo posodah za razvoz, tako da uporabnik na dom prejme tople obroke.

Kosila zunanjim uporabnikom nudimo tudi v naši domski restavraciji.

Za svoja naročila in dodatne informacije pokličite recepcijo Doma Taber 04 20 27 600 ali pišite na info@domtaber.si.

Požarna vaja v Domu Taber 2018

Zapisal: Tomaž Klemenc, receptor in Zdravko Kastelic, vodja tehnične službe

V Domu Taber smo sicer kar povezana ekipa zaposlenih in se med seboj relativno dobro razumemo. Menimo, da ob najrazličnejših dogodkih znamo stopiti skupaj in marsikaj narediti.

Vodstvo Doma Taber se je odločilo, da 12. oktobra 2018 izvedemo požarno vajo, v kateri, so nam poskušali kar se da realistično ponu-

diti možnost pravega požara in nam s tem omogočil možnost preizkusa odzivnosti. Tako kot sem omenil, smo v tej požarni vaji preverjali razne sisteme v Domu, potem sam odziv recepcije ob sprožitvi požarnega alarma, preverjanje resničnosti alarma, klica na številko v sili, ki je 112, odzivnega časa gasilcev, same evakuacije ogroženih stanovalcev iz enega v drug požarni sektor. Požarni alarm

se je tako sprožil na treh različnih lokacijah. »Vaja **Dom Taber 2018**« je bila načrtovana kot vaja celovitega preverjanja stanja, zmogljivosti in pripravljenosti za ukrepanje v danem trenutku v primeru večjega požara. Na vaji so se upoštevale realne razmere in zmogljivosti posameznih udeležencev v času izvajanja vaje. Vaja je služila kot najvišja stopnja usposabljanja vseh sodelujočih subjektov v organizacijsko in kompleksno v čim bolj realnih razmerah. Zahtevala je usklajene aktivnosti vseh sodelujočih enot, služb in organov od samega zaznavanja nesreče, obveščanja in aktiviranja, dostopov do kraja nesreče, organiziranja in izvajanja reševalnih in drugih aktivnosti.

Najzahtevnejše aktivnosti na vaji so namenjene prav procesom vodenja kompleksne intervencije, vključno z oskrbo poškodovanih. Iz navedenih razlogov in s poudarkom na usposabljanju so se udeleženi zaposleni in drugi sodelujoči seznanili s predpostavko in scenarijem vaje, območja nastanka požara ter z varnostnimi opozorili. Prav tako so se seznanili z načrti delovanja služb, enot in organov na vaji, za kar so bili odgovorni posamezni predstavniki v skupini za pripravo načrta izvedbe vaje.

Ko pa smo požarno vajo zaključili smo skozi obdobje enega do dveh tednov povzeli dogajanje požarne vaje in tako spoznali, da smo se odzvali solidno. Videli smo, kje smo se odzvali dobro, kje bi se morali odrezati bolje, katere sisteme je potrebno še malo dopolniti.

Ob tej priložnosti bi se rad zahvalil vsem sodelavcem in sodelavkam za tako hiter odziv ob klicu na pomoč, vsem stanovalcem, da ste bili ta dan strpni, pa tudi vsem gasilcem, ki so se rade volje odzvali ob izvedbi požarne vaje. Mislim, da je bila za vse nas to dragocena izkušnja, ki pa je, upam, ne bo potrebno uporabiti v resničnem požaru.

Strokovna ekskurzija v Puli in na Brionih

Ana Vrhovnik, pisarniška referentka - receptorka

V septembru 2018 se je več kot polovica zaposlenih v SVZ Taber udeležila organizirane strokovne ekskurzije v Pulo in na Brionih. Izpred doma Taber smo se ob zgodnjih jutranjih urah z avtobusom odpeljali proti Hrvaški. Vmes smo naredili krajši postanek, kjer smo si privoščili burek in sendvič, ki so ju pripravile naše pridne kuharice. Ob prihodu v Pulo smo najprej v dopoldanskem času obiskali dom za starejše občane Alfredo Štiglić in tako 'vrnili obisk', saj so bili tudi oni že naši gostje. Ob spremljavi harmonike so nam tamkajšnji stanovalci s pesmijo in plesom izkazali dobrodošlico ter nas razvajali s sladkim aperitivom. Po predstavitvi doma so nas postregli s kavo in pecivom, nato pa smo se razdelili v manjše skupine in si ogle-

dali domske prostore.

Dom v Puli je bil ustanovljen v letu 1972. Ime je dobil po udeležencu narodno osvobodilnega gibanja, ki so ga leta 1944 ubili nacisti. Dom je z leti razvijal več dejavnosti, kot so: namestitve starih in nemočnih oseb, oddelek za demenco, dnevno bivanje, pomoč in nega na domu, organizirana dostava kosil na dom, najem ortopedskih pripomočkov in svetovalne usluge. Dom ima pogled na mesto ter prelepe puljske plaže Lungo mare, Valsaline, Verudelu in Fratarski otok. Okolica doma je urejena in posuta z veliko zimzelenega grmičevja, cvetja in travnikov. Prevladujejo borovci, oljke, magnolije in cedre.

Dom lahko sprejme sto sedeminšestdeset stanovalcev. Za dnevno bivanje je namenjenih petindvajset mest, pomoč na domu nudijo tridesetim starostnikom, kosila pa razvažajo stotim uporabnikom. Dnevno bivanje poteka od ponedeljka do petka in vključuje tudi nego, prehrano in aktivnosti. V domu je zaposlenih dvainosemdeset delavcev. Imajo enoposteljne in dvoposteljne

sobe brez tušev ali s tušem. V domu smo videli kapelico gospe Lurdske, čajno kuhinjo in domsko knjižnico. Ogledali smo si ambulanto in prostore za fizioterapijo. Prav tako se v domu odvijajo različne dejavnosti. Imajo dvajset prostovoljcev, ki vodijo kreativne, pletilske in keramične delavnice, rekreacijo in športne aktivnosti ter igro in ples.

Po ogledu smo se zbrali v domski jedilnici, kjer smo bili deležni tudi odličnega morskega kosila. Razvajali so nas z ocvrtimi lignji in s kuhanim krompirjem z blitvo. Zahvalili smo se s košaro izdelkov naših stanovalcev in z nekaj priboljški z logotipom našega doma ter se poslovili. Pot nas je vodila proti Brionom v Fažano, kjer smo si vzeli nekaj prostega časa za nakupe spominkov in kavico. Nato smo se vkrcali na trajekt in odpluli proti otokom.

Brioni so skupina štirinajstih majhnih otokov ob zahodni obali hrvaške Istre. Od istrskega polotoka jih ločuje dva kilometra široki Fažanski kanal v severnem Jadranskem morju. Na otočju sta največja otoka Veliki Brion, s površino 5,6 km in Mali Brion, s površino 1,7 km², ter še dvanajst manjših otokov: (Sveti Marko, Gaz, Obljak, Supin, Galija, Grunj, Vanjski, Pusti Otok (Madona), Vrsar, Sveti Jerolim, Vanga (Krasnica) in Kotež. Ime Brioni, ki je v uporabi od leta 1421, naj bi bilo povezano s staroilirskim izrazom, s katerim so poimenovali plitvine. Med drugo svetovno vojno je otočje prehajalo iz enih rok v druge, italijanski fašisti in nemški okupatorji so otočje precej opustošili, svoje pa so dodali tudi zavezniki z letalskimi bombardiranjmi proti koncu vojne. Po osvoboditvi so jugoslovanske oblasti deloma popravile škodo in obnovile hotele, tedanji predsednik Josip Broz – Tito pa si je na Vangi dal urediti počitniško rezidenco, nekatere objekte so tam zgradili tudi po načrtih znanega slovenskega arhitekta Jožeta Plečnika. Za časa Jugoslavije so bili Brioni (z izjemo Velikega Briona) zaprto vojaško območje, tudi izbrisano iz uradnih jugoslo-

vanskih zemljevidov. Na Brionih je namreč Tito gostil znane politike, operne dive, lovske prijatelje, filmske zvezde, med njimi Elizabeth Taylor, Richarda Burtona, Sophio Loren, Carla Pontija in Gino Lollobrigido ter druge pomembne osebnosti tistega časa. Na Velikem Brionu pa je imel safari park z eksotičnimi živalmi. Po razpadu Jugoslavije je rezidenco nasledil hrvaški predsednik Franjo Tuđman, tu je bila med drugim podpisana Brionska deklaracija, resnična prenova pa se je začela šele v tem tisočletju. Brioni so znani po čudoviti pokrajini in so od leta 1983 razglašeni za hrvaški narodni park.

Na Brionih smo se pred muzejem namestili v panoramski vlakec, ki nas je peljal po čudoviti pokrajini do živalskega vrta. Tam smo občudovali slona, lamo, zebre in različno srnjad. Pred cerkvijo še posebej otroke navdušuje kakadu. Ogledali smo si tudi Titove vile, muzej in botanični vrt.

Ko smo s trajektom pripluli nazaj do Fažane, smo si v prijetnem gostišču ob obali privoščili odlično pico, nato pa se proti večeru vrnili v Slovenijo. Verjamem, da je strokovna ekskurzija vsem zaposlenim ostala v zelo lepem spominu. Bili smo dobro postreženi, uživali smo ob lepem vremenu in odkrivali prečudovite kraje.

**"Mladost si laska in
verjame, da bo vse dobila.
Starost je neusmiljena."
(Jean de La Fontaine)**

Družina je tam, kjer se življenje začne in se ljubezen nikoli ne konča. (neznani avtor)

Ana Vrhovnik, pisarniška referentka - receptorka

Ker je letošnja tema namenjena družini, sem sklenila v tej številki podeliti tudi svoja osebna razmišljanja. Kot študentka magistrskega programa Socialno delo z družino na Fakulteti za socialno delo v Ljubljani, sem imela priložnost zelo dobro spoznati to tematiko in z njo povezane vsebine na socialnem področju. Na splošno se definicije, kaj družina je, zelo razlikujejo. Definicija OZN npr. pravi takole: Družino predstavlja vsaj en (odrasel) človek ali skupina ljudi, ki skrbi za otroka/e in je kot taka prepoznana v zakonodajah ali v običajih držav članic. Po drugi strani Ekonomska komisija Združenih narodov za Evropo priporoča drugačno pojmovanje: Družino definiramo v ožjem smislu kot jedrno družino, to sta dve osebi ali več oseb, ki živijo v skupnem gospodinjstvu in so med seboj povezane z zakonsko zvezo, kohabitacijo ali starševskim razmerjem. To pomeni, da se med družine uvrščajo npr. tudi pari brez otrok. Tudi tipologije družin se med seboj razlikujejo in tako poznamo jedrne, razširjene, reorganizirane, modificirane, enostarševske družine (Družine in družinsko življenje v Sloveniji, Renar idr., 2006, 15-17). Danes velja predvsem trend, da je vsaka definicija o družini na nek način pravilna, pa naj bo to tradicionalna predstava dveh staršev - matere in očeta z otroki ali nekaj povsem nasprotnega, kot je istospolni par brez otrok, saj so posamezniki, ki v družbi kot taki, nedvomno obstajajo in pojma ne moremo zreducirati na točno določene okvire. Menim, da je težko priti do idealnega pojmovanja, ki velja za vse, saj je družina kot celica več ljudi tako

zelo osebna, občutljiva in hkrati pomembna v življenju in razvoju vsakega posameznika.

Sama sem v veselem pričakovanju novega družinskega člana. Skupaj s partnerjem sva blagoslovljena, da ustvarjava prvo novo življenje, čisto svojo družino. Po eni strani čutiva veselje, hvaležnost in ljubezen, po drugi dvom, negotovost in strah pred neznanim. Želiva si predvsem zdravje za otroka in moli, da se bo vse dobro razpletlo. Ker istočasno še gradiva svoj dom, se moram predvsem sama navaditi tudi na nov kraj, nove ljudi in spustiti pretekli dom ter svobodo iz rok. Vse se odvija tako hitro. Včasih ne vem, ali bi kupovala kopalniške ploščice ali otroški voziček - pravijo, da bo potem sploh težko, ko se otrok enkrat rodi. Verjamem, da bo zelo naporno, hkrati pa tudi, da me čaka eno najlepših obdobij v življenju. Sprejela sva odločitev, da greva iz svojih stanovanj živeti k njegovim staršem, kjer si bova uredila lastno gospodinjstvo. Odločitev ni

bila lahka, vendar upava, da je bila dovolj dobra, da bova tukaj lahko uspešno zažive-la in da si bomo tudi medsebojno pomagali, ko bo to potrebno. Veliko nama pomeni možnost življenja v Ljubljani, hkrati pa lahko priznam, da pogrešam pogled na Kamniško-Savinjske Alpe in lepo naravo naše Cerkljanske občine. Bela Ljubljana le ni tako bela, ko na avtobusni postaji Ravne pogledam na širno obzorje Gorenjske. V mojem srcu bo nedvomno ostal spomin na preljubi mir in zelene gozdove. Včasih se zalotim, ko iščem opustošene kozolce in skrite koticke brez pešcev, kolesarjev in psov. Sredi Ljubljane iščem hribovske vasice s pogledom na Storžič. Tako daleč se zdi.

Pa vendar bo tukaj v Ljubljani prvi dom za mojega dojenčka. Verjetno starševske ljubezni res ne moreš razumeti, dokler se sam ne znajdeš v tej vlogi in že sedaj, ko je otroček še v trebuhu, pri sebi opažam notranje spremembe. Že sedaj nosim odgovornost zanj in me skrbi, kadar npr. nekaj časa ne brca. V tem obdobju večkrat pomislim na

svoje starše in njihovo prizadevanje za dobrobit družine. Najbrž nihče ni popoln starš, se pa vsak trudi po svojih najboljših močeh in kapacitetah, ki jih ima in jih je prinesel iz svoje primarne družine. Vsak si želi izboljšati zakoreninjene družinske vzorce, ki se vlečejo skozi generacije, da se lahko slaba praksa 'čisti'. Tudi pred ustvarjanjem partnerske zveze in posledično družine, sem ugotavljala, kako pomembna je družina. Prav v domu Taber, kjer z veseljem delam, sem spoznala, kako pomembni so svojci. Kaj pomenijo našim stanovalcem. Kako pomembni so zakonci, ki se med seboj še vedno podpirajo. Kako pogosto nas po smrti enega zakonca, zapusti še drugi, kako postane čakanje na sinove in hčerke osrednji dogodek v dnevu starostnika. Ko se pogovarjam s stanovalci, vidim, da je življenje preprostejše, kot si ga včasih sami zapletamo tam, kjer to sploh ni potrebno. Hvaležna sem za vaše osebne izkušnje in zgodbe, saj nam kažete tisto, kar je v resnici pomembno. In to človek najbrž najbolj spoznava ravno v tretjem življenjskem obdobju.

Tri punčke

Anita Oman, pisarniška referentka-receptorka

Zavetje, varnost in podpora so vrednote, ki jih otroci pri svojih najbližjih najbolj cenijo. Družina vsem nam veliko pomeni. Ko smo doma v družinskem krogu, si kljub vsem obveznostim vzemimo čas drug za drugega.

Tudi sama sem mamica trem nadobudnim hčerkam, ki mi vsakodnevno polepšajo dan. Poleg moje službe v sprejemni pisarni-recepciji Doma Taber, kjer sem zaposlena že četrto leto, si vsak prosti trenutek vzamem za druženje z možem in otroki. Doma sem iz Poženika. Bližina službe mi pomeni največ, tja se lahko odpravim peš, s kolesom ali pa z avtom. Lahko se »pohecam«, da mi navigacija v avtu pravi »Ni posebnosti v prometu«. V službo me večkrat pospremi moje tri punčke,

potem pa se ustavijo na bližnjih igralih, kjer lahko brezskrbno uživajo v razigranosti. Včasih me obišejo tudi na recepciji, kjer me

hitro prijazno prosijo za kak evro, da gredo lahko v kavarnico na sladoled.

Večkrat se na bližnjih klopcah ob igralih srečujemo tudi s stanovalci doma, kjer skupaj poklepetamo in obujamo spomine na njihove otroške dni. Opazila sem, da jim pogled na otroke in igrivost pričara lepe spomine na njihovo otroštvo, nekateri pa povedo tudi kako grenko zgodbo.

Stanovalci doma me na recepciji vprašajo: »Ja, kje so pa danes vaše tri punčke?« To mi da vedeti, da smo tudi v domu vsi skupaj ena velika družina. Vsi se vsakodnevno pozdravljamo z dobro jutro, dober dan in lahko noč. Nikoli ne mine dan, da mi nekdo od stanovalcev ne polepša dneva s prijaznimi besedami.

Zato se zavedajmo, da je zdrava družina in spoštovanje drug do drugega najpomembnejša v življenju. Vsaka topla beseda in prijazen pozdrav nam lahko polepša dan. Najlepše se mi zdi, ko vidim svojce, ki vsakodnevno obiskujejo svoje najbližje v domu. Ko vidiš človeka nemočnega in osamljenega ležati v postelji, mu največ pomeni prav pogled na nekoga, ki ga ima rad. Naj tako ostane v večini, so pa tudi primeri, ko starost pripelje do trenutka, ko nimaš ob sebi nikogar več. Ostaneš sam, nemočen in bolan, brez podpore družine.

Prav zato se v domu trudimo, da bi vsi stanovalci začutili toplino in prijaznost doma in bi se v našem domu počutili dobro.

Nove izkušnja, nova priložnost

Ines Repnik, strežnica

Sem mamica dveh malih sončkov, in kot veste, je v današnjih časih zelo težko dobiti pravo službo. Predvsem tako, kot je v Domu Taber, s takšnim delovnikom kot je tukaj, kar mi zelo ustreza, saj tako lahko še vedno vse sama opravi glede svojih otrok. Zato sem bila vesela, ker so se tako hitro in vestno odzvali na mojo prošnjo, ki sem jo poslala za delovno mesto strežnice, da sem bila na koncu tudi izbrana ter sem lahko začela s svojo prvo redno službo. Sprva nisem točno vedela, kakšno bo moje delo, oziroma si niti malo nisem predstavljala, kako bo potekalo delo, ki ga bom opravljala, ampak sem ga kmalu spoznala. Tako se je moja delovna pot v Domu Taber začela s 1. februarjem in do danes sem z delom, ki ga opravljam zelo zadovoljna. Zadovoljna sem s svojimi sodelavkami, saj se dobro razumemo in so me zelo lepo sprejele. Res smo prava ekipa, saj dobro sodelujemo. Seveda se tudi z ostalimi zaposlenimi dobro razumemo, kot da smo ena velika družina.

Zato mi je v veselje vsak dan priti v službo.

23. Ljubljanski (pol)maraton

Zapisal Rudi Sluga, dipl. zdravstvenik – vodja tima

»Rudi, a greva na Ljubljanski maraton?« »Ej, Špela ... Kaj si ti malo nora? Pa tam je taka gneča ... Jaz pa tečem bolj zase, v osami ... Pa saj veš, velikokrat je ravno takrat dež ... Veš, pri meni ni take nuje, da bi pa ravno po dežju moral teči ... Raje počakam na lepo vreme. Voda, pa superge, pa tek ...? Je recept za žulje.« »Ah dej no, boš pa kakšen comfeel (obliž) s sabo vzel ... «Ja, a pa niso ravno pred kratkim celo v snegu tekli?« »Ti vsaj vroče ne bo.« »Kaj pa vem ... « Pa se ni ustavila. »Daj no, množica tekačev, ogromno navijačev ob celi progi tečejo ljudje s pomočjo bergel ali tekmujejo celo na invalidskih vozičkih. Pa tisti občutek, ko na startu nad tabo tolčejo The Stroj (industrijska tolkalska zasedba), daj no ... greva!«

Priznam, vedno me je malo mikalo, kako je na lastni koži izkusiti ta slavni Ljubljanski maraton. Kako je doživeti to vseslovensko evforijo ... Kako je teči po teh širokih ljubljanskih cestah, kjer se iz dneva v dan pretaka kup pločevine ... »Ja no, prav, pa greva! Bova že pretekla tistih 21 kilometrov.« »Super! Veš, sem že direktorici omenila za prijavnino ... «

»Aja?« »In če bo po sreči, dobimo še oblačila.« »Opa, to pa ne bo kar tako ... Kdo pa še gre?« »Bova že še koga nagovorila.«

No, in tako se je bližala nedelja, 28. oktobra 2018. Ja, to je dan, ki je malo drugačen ... Večer prej si namesto lahke večerje privoščiš veliko porcijo makaronov, zjutraj pa tudi kar precejšen zajtrk, ampak vremenska napoved se ni pa nič spremenila. Hudirja, gledam na telefon, gledam na internet ... Žal še vedno velja, da bo oblačno z dežjem. Aja, saj imam pelerino, ki jo je pripravila Špela, comfeel (obliž) sem si pa tudi za vsak primer pripravil. Upam še, da bodo tudi superge zdržale, saj nisem ravno najcenejših kupil ... Hja, saj sem iz »foha«, žulja pa ja ne smem kar dobiti, kako pa bom potem do cilja prišel? Po eni nogi? Kaj pa če še tam žulj dobim?

Pa smo krenili zjutraj na pot proti Ljubljani. Lepo v miru. Še vreme je kazalo, da bo zdržalo. V miru smo se pripravili, poklepetali z ostalimi znanci ... Odhiteli smo še proti startu rekreativnega teka na 10 km, kjer sta tekli Anja in Tina, da še njiju spodbudimo za dober tek!

Potem pa smo tudi mi morali oditi v štartno cono. In kot nalašč je začelo deževati. Pa smo skakljali kot baletke v pelerinah, da smo ohranili suhe superge do štarta ... No, ko me je v štartni coni preplaval adrenalin, sem pa takoj pozabil na vse. Postalo mi je vseeno za dežne kaplje, po pravici povedano, sem se začel veseliti pustolovščine v neznano ... "Ja Rudi, zdej boš pa videl iz kakšnega testa si ..."

Pok, štartna pištola je naznanila začetek. The Stroj tolčejo in dajejo ritem nad štartno črto. Hej, še sonce je začelo kukati izza oblakov, tako da smo lahko takoj po startu zlezli iz pelerin. Super. No, to bo pa šlo ...

Kaj naj rečem ... 21.098 metrov. Ni malo, ni lahko, ampak, ko doživiš to vzdušje ob progi, pozabiš na ves napor. Godbe, društva, staro, mlado, vse navija in se po svoje zabava ob progi ... In potem še nenadoma s pločnika zaslišiš znan glas sodelavca »Rudi, bravo! Ajde, gremo!« dobiš dodaten zagon. Še tiste dežne plohe nekje pri 15 km sem bil v bistvu vesel, da me je malo ohladila. In že se bliža ciljna črta ... In je vse za tabo. Hej, pa še brez žulja mi je uspelo! Pa superge tudi niso razpadle ... Super občutki, res. Prava terapija za dušo in telo je tale tek. Kaj naj rečem, poskusite tudi vi. Resno.

V glavnem, da je bil tek tako sproščujoč, gre zahvala direktorici Doma Taber za prijavnino

in za športna oblačila! Prav tako gre zahvala vsem sodelavcem, ki ste stali ob progi in navijali za nas ... In hvala Špeli, ker zdaj vem, da tudi doma lahko tečem v dežju ...

Biti medicinska sestra je lepo

Članek zapisala Vanda Cerar, dipl. zdravstvenica - vodja tima

Poklic medicinska sestra je lep in dinamičen, ki ga oblikuje skrb za sočloveka in v življenje prinaša veliko mero osebnega zadovoljstva.

Da postanem medicinska sestra, me je spodbudila družina. Že kot deklica sem rada pomagala starim staršem pri vsakodnevnih in zdravju pomembnih aktivnostih. Prav oni so verjetno razlog, da sem svojo poklicno pot začela ravno tu. Po končani osnovni šoli sem se vpisala na Srednjo zdravstveno šolo Ljubljana. Srednješolski program mi je prinesel veliko osnovnega znanja s področja zdravstvene nege. Skozi prakso sem ob pomoči ljudem pridobila občutek zadovoljstva, ki me je poleg zelenega dodatnega znanja spodbudil, da šolanje nadaljujem na fakulteti. Vpisala sem se na Fakulteto za zdravstvo Angele Boškin (Jesenice) in tako meseca marca 2019 uspešno diplomirala.

Moja prva zaposlitev je ravno tu, v Socialnovarstvenem zavodu Taber, ni pa to moje prvo srečanje z delom. Med izobraževanjem sem opravljala študentsko delo v Univerzitetnem kliničnem centru Ljubljana na Kliniki za infekcijske bolezni in vročinska stanja, kasneje v Univerzitetnem rehabilitacijskem inštitutu Soča, nekaj izkušenj pa sem pridobila še v zobozdravstveni smeri, saj sem delala tudi v zobozdravstveni ordinaciji. Z delom oziroma poklicem diplomirane medicinske sestre sem zadovoljna. Osrečujejo me zadovoljni ljudje, ki želijo pomoč. Predvsem me osrečujejo izkušnje, ki jih pri svojem delu pridobivam od ljudi ter jih tako gradim za prihodnost.

Delovnega mesta vodje tima, ki sem ga pridobila v Socialnovarstvenem zavodu Taber

se veselim, veselim se novih znanj, novih izkušenj, saj medicinska sestra na področju gerontologije zajema širok spekter delovanja. Na delovno mesto prihajam z veseljem. Želim si, da bi z vsemi zaposlenimi v Socialnovarstvenem zavodu Taber in vsemi stanovalci delila lepe izkušnje na svoji prvi poklicni poti.

**"Staranje nas vabi,
naj se začnemo zavedati
svetega kroga, ki daje
zavetje našemu življenju.
Ob času žetve lahko vse
svoje pozabljene trenutke
in doživetja zberemo ter jih
objamemo kot celoto."
(John O'Donohue)**

Družina

Dragana Čulić, servirka

Družina je beseda, ki naj bi pomenila toplino, varnost in ljubezen. Pa na veliko žalost vedno ni tako.

Koliko gorja je v nekaterih družinah in koliko joka, predvsem otroškega, je v prenekateri družini. Tudi odrasli velikokrat trpijo v družinah. Nekateri zaradi bolezni, drugi zaradi neljubeznivosti in zapostavljenosti. Nekateri družine razpadejo, ker iz kakršnihkoli vzrokov ne morejo imeti otrok. V drugih družinah pa otroke zanemarjajo in jih tudi pretepajo. Kaj so jim naredili ti nedolžni otroci, da se tako obnašajo do njih? Je za to kriv alkohol, droga ali pa kakšna druga psihična bolezen? Jaz sem imela na srečo lepo otroštvo. Res so me starši "silili" k delu in tedaj mi to ni bilo najbolj všeč, ko pa sedaj pogledam nazaj, sem jim hvaležna, da so me naučili marljivosti pri delu. Delam tu pri vas v Domu starostnikov Taber, ki pa naj bi bila tudi ena velika družina.

Tudi tu lahko gledam, kako nekateri trpijo zaradi bolezni, drugi pa zaradi pozabljenosti od svoje družine. So nekateri, ki imajo zelo malo obiskov, drugi pa na veliko srečo skoraj vsak dan.

Zato se držim načela, da za vsakega najdem lepo besedo in tako našim varovancem vsaj malo polepšam dan.

Se vam zdi pravočasni prihod do stranišča kot igra na srečo?

Članek napisala Mateja Murnik Gregorin, dipl. fizioterapevtka

Vsaka druga ženska starejša od 65 let se sooča s težavo nehotenega uhajanja urina oziroma urinsko inkontinenco. Bolezen se ne pojavlja le pri ženskah, ampak tudi pri moških, vendar manj pogosto, v razmerju 1:2. Čeprav urinska inkontinenca ni življenjsko nevarno stanje, močno vpliva na kakovost življenja posameznika, predvsem na psihofizičnem in socialnem področju. Bolniki o svojem stanju in težavah težko spregovorijo. Pogosto se soočajo z zadrego, žalostjo, jezo, depresijo idr. Zaradi strahu, da bo okolica zaznala

neprijeten vonj in bodo vidni mokri madeži na oblačilih ter pogoste potrebe po obisku stranišča, se izogibajo druženju s prijatelji in svojci ter aktivnostim na prostem oziroma v neznanem okolju. Vse to negativno vpliva na posameznikovo samozavest in posledično na njegove socialne interakcije in čustveno zdravje.

Najpogostejši znaki, značilni za urinsko inkontinenco:

- Uhajanje urina med kašljanjem, kihanjem, smehom in telesno vadbo.

- Uhajanje urina na poti do stranišča.
- Uporaba stranišča več kot osemkrat dnevno.
- Uporaba stranišča več kot dvakrat v eni noči.
- Strah pred uhajanjem urina.

Poznamo več vrst urinske inkontinence:

- **Stresna inkontinenca:** seč oziroma urin ne nadzorovano uhaja zaradi slabih mišic medeničnega dna, zato zaporni sistem ne tesni dobro. Rahlo uhajanje seča se pojavi med kašljanjem, kihanjem, smehom in fizičnimi aktivnostmi kot so tek, dviganje težjih predmetov, poskoki, sestopanje na primer s stola. Je najpogostejša oblika inkontinence pri ženskah.

- **Urgentna inkontinenca:** pojavi se nenadna, močna potreba po uriniranju brez razloga, oseba ne zmore »držati« ter pravočasno priti do stranišča. Epizode se lahko pojavljajo pogosto, vendar ne vedno. Ta vrsta je najpogostejša pri starostnikih. Povzročajo jo prekomerno vzdražena velika mišica v sečnem mehurju, ki je posledica možganske kapi, demence, tumorja, kamnov v sečnem mehurju ali zdravil.

- **Mešana urinska inkontinenca:** je kombinacija stresne in urgentne urinske inkontinence in se najpogosteje pojavlja pri starejših ženskah.

- **Prelivna inkontinenca:** uhajanje majhnih količin seča iz polnega sečnega mehurja. Ta postane zaradi kroničnega zastoja seča prenapolnjen in neodziven. Tlak se v sečnem mehurju tako poveča, da začne seč uhajati. Bolniki to opazijo kot kapljanje seča, curek seča je šibek. Vzroki za to vrsto inkontinence so lahko: nezmožnost krčenja sečnega mehurja, zapora sečnega toka zaradi zožitve sečnice, na primer pri benigni hiperplaziji sečnice ali raku na prostati. Tudi zaprtje lahko povzroča to vrsto inkontinence, ker polna dankna blata pritisne na izhod iz sečnega mehurja.

Zdravljenje

Na splošno velja, da je bolezen bolje preprečevati kot zdraviti, in tudi urinska inkontinenca pri tem ni izjema. Naj navedem le nekaj težav, ki se jim lahko izognemo s preprečevanjem urinske inkontinence: težave zaradi gliivičnega vnetja, razdražena koža in alergične reakcije zaradi inkontinentnih pripomočkov, neprijeten vonj, dodatni finančni izdatki za inkontinentne pripomočke. Preventiva naj bo zato na prvem mestu. Če se je bolezen že pojavila, pa je treba obiskati zdravnika, diagnosticirati stopnjo poslabšanja funkcije mehurja ter poiskati ustrezno zdravljenje.

Samopomoč

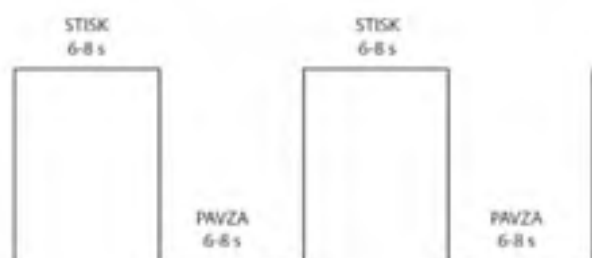
Dobro je vedeti, da si pri lajšanju težav zaradi inkontinence bolniki lahko pomagajo sami s spremembo načina življenja in samodisciplino oziroma zdravimi navadami za sečni mehur. Mednje spadajo vaje za mišice medeničnega dna, prevzgoja mehurja in spremembe v prehrani.

- Vaje za mišice medeničnega dna;

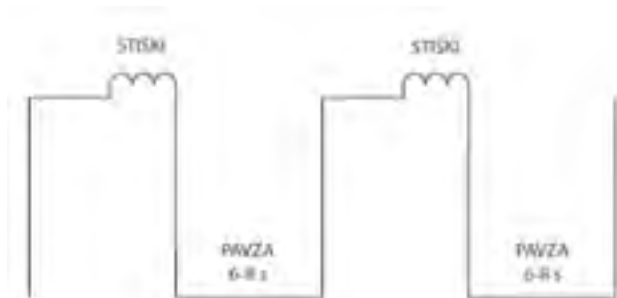
Dokazano je, da redno izvajanje vaj znatno zmanjša težave pri uhajanju urina, blata ter pri notranjih in zunanjih hemoroidih. Mišice medeničnega dna ležijo na dnu medenice in potekajo od sramnice (spredaj) do trtice (zadaj). Vadba za mišice medeničnega dna se

priporoča za **preventivo** in **zdravljenje** urinske inkontinence.

Za uspeh vadbe je ključnega pomena, da krčimo prave mišice in da je to krčenje pravilno. Predstavljajte si, da poskušate zaustaviti uhajanje vetrov iz črevesja in istočasno zaustaviti curek urina. Stisk poskušajte zadržati **6-8 sekund** in narediti **8-12 zaporednih** ponovitev (med katerimi nekaj sekund počivate). Težavnost vadbe čez čas povečate tako, da med tem, ko stisk zadržujete, dodate še **3 do 4 maksimalne stiske** z večjo hitrostjo. Vaje izvajamo vsak dan **3-5 krat na dan**. Ob redni in pravilni vadbi se prvi učinki pokažejo po enem mesecu.

Slika 1: Stiski mišic medeničnega dna

Slika 2: Stiski mišic medeničnega dna z večjo hitrostjo

Vaj za mišice medeničnega dna ne smete izvajati med uriniranjem!

Nasvet: Poleg redne dnevne vadbe je priporočljivo, da mišice medeničnega dna stisnete tudi **tik preden kihnete, zakašljate ali kaj dvignete!**

- **Prevzgoja mehurja** je pomemben del zdravljenja urgentne urinske inkontinence. Pomeni, da se bolnik navadi odvajati seč v rednih časovnih presledkih, običajno na dve do tri ure. Možgani na ta način dobijo nadzor nad praznjenjem sečnega mehurja. Postopoma se lahko ti intervali podaljšujejo za 15 minut na teden in dosežejo običajno vrednost, ki je nekje štiri ure. Pred spanjem ne pijemo večjih količin tekočine.

- **Spremembe v prehrani:** Priporočljivo je popiti dovolj tekočine, vsaj dva litra dnevno. Treba se je izogibati snovem, ki dražijo mehur oziroma delujejo diuretično, kot so kofein v kavi, čaju, alkohol, sok agrumov (limon, pomaranč ...), gazirane pijače, močno začinjene jedi in umetna sladila.

Poleg omenjenih ukrepov je pomembno skrbeti tudi za zdravo telesno težo in uživanje zadostne količine tekočine.

Ostale oblike zdravljenja

Če omenjeni ukrepi niso dovolj učinkoviti, je treba v obravnavo inkontinence vključiti še druge oblike zdravljenja: elektro stimulacijo mišic medeničnega dna, elektromagnetno ali lasersko terapijo. V skrajnih primerih, ko nobena od naštetih oblik terapije ne doseže zadovoljivih učinkov, zdravniki uporabljajo kirurško zdravljenje.

Moramo se zavedati, da je skrb za zdravje ne le naša odgovornost, ampak tudi naša prednost. V primeru urinske inkontinence sta dovršen del »platna in škarij« na srečo v naših rokah. Z redno vadbo mišic medeničnega dna in ustreznimi življenjskimi navadami si lahko sami zagotovimo *suho in čisto prihodnost*.

Koristne povezave:

<https://www.simpss.si/inkontinenca-vaje.php>

<https://inkont.si/inkontinenca.html>

Živeti ali preživeti

Predavanje povzela Marija Kern, srednja medicinska sestra

Nisem si zabeležila datuma srečanja, ki me je nagovorilo, a sporočilo mi še vedno odmeva v srcu.

V preteklem letu smo se zaposleni v Domu Taber zaradi pomanjkanja kadra morali odreči običajnim druženjem, ker bi bili sicer na škodi oskrbovanci. Eno srečanje pa nam je vendarle uspelo.

V večernih urah tistega dne smo se v domski restavraciji zbrali vsi zaposleni na predavanju dr. Sanele Banovič.

Po hudomušni predstavitvi - kdo je in od kod prihaja ter zakaj ljubi Slovenijo – nas je predavateljica soočila z vprašanjem: **KAJ JE ČLOVEK?**

Po njenem je to **STROJ, KI POTREBUJE VODO, HRANO IN ZRAK, DA BI PREŽIVEL.**

Je omejena naprava, ki se utruji in na koncu umre. A **ŽIVETI** pomeni mnogo več. Pravega zadovoljstva, sreče, miru ne more dati ne denar ne uspeh. Prava sreča izhaja iz odnosov - in to **DOBRIH ODNOSOV.**

Medicina danes zmore ogromno, a ne more narediti koktajla hormonov. Ti pa v nas povzročajo najrazličnejša občutja: osamljenost, ki kriči po objemu, dotiku in nasmehu; stres, ki mu iščemo ozadje ...

A žal moramo pogosto priti do agonije svojega jaza, da se zavemo, kdo smo in kje smo zgrešili ...

Še marsikaj nam je povedala, a so bile najbolj prepričljive njene izkušnje s srečevanj z

umirajočimi in njihovimi svojci.

Pravi, da bi spomeniki, če bi lahko pisali, napisali najlepše ljubezenske romane in najbolj iskrene izpovedi, a žal, spomeniki molčijo. Zato nas vabi, da govorimo s svojimi dragimi, dokler jih imamo med nami, da jim prinesemo rože, dokler so živi, da si odpustimo, preden zadnjič zatisnejo oči.

Človeka je dr. Banovič primerjala s hišo, ki ima več kleti.

Pravi, da je čiščenje prve in druge kleti dokaj enostaven proces: lulanje in kakanje. A v tretjo, najglobljo klet pospravljamo svoje misli, čustva, slaba in dobra izkustva ... To klet pa pogosto zanemarjamo in njene navlake skrbno zaklepamo ne zavedajoč se, da pušča posledice v telesu. Trdi, da nobena bolezen ne nastane čez noč, noben rak ne zraste v nekaj dneh ...

Ko umiraš, prazniš možgane, pravi dr. Sanela, če tega nisi storil prej, se počutiš slabo ... In telo umira, duša pa ne more. Duša ne more oditi, ker do nekoga čuti zamero, ki jo mora rešiti. Najtežje je odpustiti sebi. **NUJNO RABIM ODPUŠČANJE DRUGIH IN ODPUŠČANJE NJIM.**

Zakaj se vse življenje trudim, da nekomu dokazem, da imam prav? Zakaj je 60 odstotkov otrok skreganih zaradi dediščine?! Zakaj živim? **ZA KAJ ŽIVIM?**

MOJ JE SAMO TA TRENUTEK S TEBOJ.

ZBUDI SE IN SE VESELI ŽIVLJENJA ... IN NE ŽIVI UTRUJEN OD KRIKOV DUŠE.

Delo v Domu Taber

Zapisała Boštjan Sušnik in Jože Gaber, vzdrževalca

Spoštovani stanovalci in ostali bralci časopisa lepo pozdravljeni!

Sva Boštjan Sušnik in Jože Gaber doma iz Poženika in Štefanje gore. Sva vzdrževalca v Domu Taber in bi rada predstavila delo vzdrževalca v Domu, ki od človeka zahteva ne samo dobro poznavanje stavbe, ampak tudi kreativnost, iznajdljivost, dobro organiziranost, kdaj pa kdaj pa tudi posredovanje zunaj delovnega časa.

Delo vzdrževalca je zelo raznoliko in je odvisno tudi od letnega časa. Spomladi morava po potrebi obrezati drevje, vinsko trto in grmovje okoli doma, urediti zeliščni vrt, zalivati rože okoli Doma, kar počneva tudi v poletju in jeseni. Pozno spomladi, poleti in v zgodnji jeseni morava pokositi travo in jo pograbit ter jo odpeljati na kompostnik. V jeseni morava tudi spihati odpadlo listje s sprehajalnih površin. Pozimi pa je zunaj glavno opravilo predvsem organiziranje pluzenja snega, ter kidanja snega.

Poleg urejanja okolice doma ter parka je najina osnovna naloga, da skrbiva za nemoteno delovanje opreme in naprav v sami stavbi Doma. Z delovanjem opreme in naprav prispevava k dobremu počutju naših stanovalcev in delovnih pogojev naših zaposlenih. Izdelane imamo načrte aktivnosti, katere izvajava periodično, nekatere je potrebno izvajati vsaj enkrat dnevno, nekatere mesečno, trimesečne, polletne in letne preglede. Tako z vidika varovanja zdravja in okolja, požarne varnosti..

Občasno je potrebno prebeliti kakšne stene, potrebno je izvesti priklope televizijskih in telefonskih aparatov, potrebna so

kakšna manjša popravila hodulj in invalidskih vozičkov, menjava žarnic, baterij pri daljinskih upravljalnikih, skrb za pravilno delovanje klime in ostale elektronike, ki je prisotna v Domu. Včasih je potrebno izvesti kakšno popravilo v kopalnicah, popravilo sobnih in balkonskih vrat, organiziranje serviserjev in ostalih zunanjih delavcev za kakšna obsežnejša popravila ali obnove. Prav tako pomagava pri razvozu kosil na domove, saj oskrbovalkam, ki nudijo pomoč pri negi na domu vedno ne uspeva razvoziti tudi kosil.

Seveda pa je še mnogo stvari, ki jih nisva tu zajela, a morajo biti opravljene. Na koncu delavnega dne, pa sva zelo vesela, vedoč, da se z najinim opravljenim delom vi lahko počutite kot doma. Dragi stanovalci, ko pa se kosi trava, naju zelo razveselite, če se kdo od vas sam ponudi, da bo pomagal pri grabljenju trave. Hvala vam.

Moja izkušnja z delom v Domu Taber

Napisala Maruša Rejc, usposabljanje na delovnem mestu

Vsi si želimo idealne službe, ampak kaj sploh je idealna služba? Zame to pomeni, da vsak dan pridem nekam, kjer me čaka razgibano delo ter nasmejani in pozitivno naravnani ljudje. Kraj, kjer sploh nimam občutka, da sem v službi, ampak delam tisto, kar moram in me hkrati veseli; dam vse od sebe in vem, da sem s tem nekomu pomagala, mu polepšala dan ali celo pripomogla k temu, da je dosegel neki želeni cilj.

Za obstoj Doma Taber sem izvedela čisto po naključju, toda že ob vstopu v Dom sem začutila neko domačnost, pozitivno energijo, kraj, kamor prideš in si lepo sprejet, ne glede na to, kdo si in od kod prihajaš.

Stanovalci so imeli že prej veliko željo po tečaju angleščine v domu, tako, da se je vse odlično "poklopilo", ko mi je gospa direktorica dejala, da bi mi v Domu omogočili usposabljanje ravno z namenom, da stanovalcem, ki bodo to želeli, nudim inštrukcije angleškega jezika. Upoštevala je tudi mojo željo po razgibanem delu, tako da sem poleg inštrukcij angleščine in poučevanja uporabe računalnika, vodila tudi tombolo, pomagala v delovni terapiji, raznašala pošto ter se pod budnim očesom ene od stanovalk učila pletenja (sicer malo manj uspešno) in navsezadnje opravljala dela v recepciji Doma.

Na začetku sem bila malo skeptična, kako me bodo stanovalci sprejeli in koliko se jih bo sploh odločilo za inštrukcije angleškega jezika. Tako tisti, ki so izrazili željo po učenju angleščine, so se tako kot tudi jaz, v to izkušnjo spustili bolj na slepo, oni niso vedeli, kaj lahko pričakujejo od mene in od ur angleščine, jaz pa nisem vedela, koliko že oni znajo, česa se želijo naučiti in kakšen pristop k učenju

vsakemu posamezniku najbolj odgovarja.

Na srečo se je vse odlično izteklo in lahko rečem, da v delu resnično uživam. Super občutek je, ko vidim, da se z mojo pomočjo nekdo uči nečesa novega ter dosega cilje, za katere sicer velikokrat slišim frazo »Sem že prestar za to.« Ko vidim veselje, ki ga vsak posameznik izrazi, ko spozna, da mu je uspelo doseči želeni cilj, dobim še večji zagon, željo in energijo, da skupaj določimo nove cilje in korak za korakom, s skupnimi močmi dosežemo tudi te.

Na celotno izkušnjo gledam kot na srečno naključje, ki me je naučilo veliko novega. Vsak začetek je malo majav, ko te grize tisti črvček dvoma, ko ne veš, kako bodo stvari potekale in kako te bodo ljudje sprejeli. Kakršenkoli dvom ali strah je bil popolnoma odveč, saj so mi tako stanovalci kot zaposleni kmalu dali občutek, kot da sem med njimi že več let. Zame je čar Doma Taber ravno v tem, da ti ljudje dajo občutek, da si dobrodošel, da cenijo tvoje delo, tvoj trud in ti nesebično pomagajo ter upoštevajo tvoje želje in ambicije.

Iskrena hvala vsem stanovalcem in zaposlenim, ki ste mi kakorkoli pomagali pri izvajanju nalog in doseganju ciljev. Hvala za ves čas, potrpežljivost in trud, ki ste ga vložili v moje uvajanje v delo v Domu.

Resnično smo dokazali, da skupaj premikamo meje.

Učenje angleščine

Intervju s stanovalci Doma Taber o učenju angleškega jezika je izvedla in zapisala Maruša Rejc, usposabljanje na delovnem mestu

O tem, zakaj so se odločili za učenje angleščine in kako jim je všeč, sem se pogovarjala s tremi stanovalci Doma Taber.

1. Zakaj ste se odločili za inštrukcije angleščine?

Lidija Puc: »Odločila sem se zato, da nekaj počnem, da treniram možgane.«

Franc Štern: »Ker sem menil, da jo potrebujem tudi za računalnik, da vsaj znam odpreti recimo Google prevajalnik in podobno. Predvsem zaradi računalnika, pa tudi zato, da malo kravžljam možgane.«

Anton Polc: »Zato, da bi se lahko pogovarjal z vnukovo ženo in pravniki.«

2. Kaj ste pričakovali, ko ste slišali za možnost učenja angleščine v domu?

Lidija Puc: »Nič takega, to kar imam, je prav v redu. Jaz sem zadovoljna.«

Franc Štern: »Vedel sem, da ti odlično znaš angleško. Čisto po pravici povedano, je nemščina na veliko nižjem nivoju, kot pa tukaj angleščina.«

Anton Polc: »Da me bo učila kakšna taka profesorica, kot si ti.«

3. Kakšne se vam zdijo ure angleščine?

Lidija Puc: »Prav zanimive. Težko jih čakam, in če so predolgi dopusti, mi kar nekaj manjka.«

Franc Štern: »Zelo zanimive in zabavne. Recimo, angleške križanke nisem še nikoli reševal, čisto nekaj novega. Vedno je nekaj novega, zato je zanimivo.«

Anton Polc: »Super, super, super.« (smeh)

4. Vam je všeč, da so ure individualne ali bi raje sodelovali v skupini?

Lidija Puc: »Bolj super je individualno, posebno, ker smo različni. Individualno je super, bolje ne more biti.«

Franc Štern: »Boljše je individualno, sigurno se več naučim, bolj sodelujem. Mogoče bi kdaj poskusil tudi skupinsko, kot pri nemščini, kjer nas je več, ampak tam ne prideš tolikokrat na vrsto.«

Anton Polc: »Individualne ure so super, ker se lahko bolj »fletno« pogovarjava.«

5. Kakšen se vam zdi moj pristop k poučevanju?

Lidija Puc: »Vaš način poučevanja meni čisto odgovarja. Edino, kar me moti, bom zdajle povedala, je vaša hitra govorica.«

Franc Štern: »Zelo zanimiv. Zelo se moraš potruditi, da ves material za ure spraviš skupaj, kar zelo cenim.«

Anton Polc: »Si sploh ne morem predstavljati, da bi bilo kaj drugače, kot je.«

6. Ali bi pri urah kaj spremenili?

Lidija Puc: »Pravzaprav nič. Jaz čisto lepo in z veseljem delam to, kar je treba. Naloge naredim, popravite mi, to je zame kar dobro učenje. Učenje na pamet nima smisla pri mojih letih, smisel je v tem, da nekaj počnem in se pri tem zabavam.«

Franc Štern: »Ne, ne bi. Tukaj pa res ne. Ne pogrešam nobene take stvari, nimam občutka, da bi kaj manjkalo.«

Anton Polc: »Ah, kje pa, kar tako naj bo, kot je.«

7. Kaj vam je pri urah najbolj všeč?

Lidija Puc: »Pravzaprav vse. Prijazno učiteljico imam.«

Franc Štern: »To, da greva vedno skozi vso nalogo, tako, da vidiva, kako mora izgledati. Da jo ti korektno popraviš, ker na napakah se človek uči. Nikoli ničesar ne preskočiva, češ, da je pretežko. Fino se mi zdi, da greva lepo po vrsti.«

Anton Polc: »Najbolj všeč mi je, da se učiva tako, kot se. Še bolj bi mi bilo pa všeč, če bi lahko dobil tvojo telefonsko številko, da se sploh informiram, če imava angleščino.«

8. Si želite, da bi bilo na čem več poudarka?

Lidija Puc: »Ne, meni to čisto odgovarja. Kaj pa hočem drugega. Najbolj mi odgovarja, da naredim naloge, vi mi popravite, jaz naredim popravo in se pri tem le nekaj naučim.«

Franc Štern: »Edino to, da bi mogoče občasno samo brala in prevajala.«

Anton Polc: »Ne, tole je prav super, še posebej, če profesorica reče, da znam.« (smeh)

9. Kaj želite odnesti od ur angleščine?

Lidija Puc: »Da treniram možgane in prikličem v spomin tisto, kar sem včasih vedela. Možgane imam že tako polne, da ne gre nič

več noter (smeh).«

Franc Štern: »Da lahko uporabljam računalnik in da med gledanjem filmov najdem marsikateri izraz, ki me spomni na to, kar sva delala pri urah angleščine.«

Anton Polc: »Da bi znal toliko, da bi se lahko pogovarjal s pravniki.«

10. Bi radi še kaj dodali?

Lidija Puc: »Jaz sem zelo zadovoljna, da ta angleščina je, zelo zadovoljna, da ste prišli. Zelo, zelo bi mi bilo žal zdaj nehati. To je edina taka stvar, ki ti da občutek, da si še pri življenju, da nisi čisto solata (smeh). Upam, da bova še naprej dobro sodelovali.«

Franc Štern: »Zelo sem zadovoljen, da je ta tečaj zaživel tukaj. Priročno je, da imamo angleščino tukaj, recimo, za nemščino moram hoditi v Cerklje. Upam, da se bodo ure še nadaljevale.«

Anton Polc: »Ne, sem že vse povedal.« (smeh)

**"Preden sem postal star,
sem se dolgo ukvarjal z mislijo,
da bi ostal mlad. Zdi se mi,
da sem se pravilno odločil.
Danes bi se mi vsi smejali."
(John O'Donohue)**

Obisk Narodne galerije

Prispevek sestavila Nataša Lavtižar, dipl. delovna terapevtka

Ivana Kobilca (1861-1926)

»Slikarija je vendar nekaj lepega ...«

Narodna galerija ob stoti obletnici svoje ustanovitve predstavlja življenje in delo Ivane Kobilca, nedvomno najbolj znane slovenske umetnice.

Ivana Kobilca se je slikarsko oblikovala v zadnjih dveh desetletjih 19. stoletja, ko je postal realizem v Evropi sprejemljiv za rastoči srednji sloj, ki je prek politike in ideologije obvladoval celotno umetnostno dogajanje. Večino odraslega življenja je preživela v tujih velemestih: po Dunaju je študirala v Münchnu in živela še v Parizu, v Sarajevu in v Berlinu, od koder se je v Ljubljano vrnila šele ob začetku prve svetovne vojne. Ključna študijska leta je preživela v bavarski prestolnici, kjer se je od temnega ateljejskega realizma obrnila k svetlejšim francoskim zgledom. V burnem pariškem in skoraj idiličnem sarajevskem času se je posvečala tudi slikanju na prostem, v Berlinu in v Ljubljani pa predvsem cvetličnim tihožitjem.

Ivana Kobilca se je v šestinštirideset let dolgem ustvarjanju zgledovala po največjih evropskih naturalistih in simbolistih. Bila je pridružena članica Salona francoske Société nationale des beaux-arts in trikrat uvrščena na njeno razstavo. Razstavljala je po celotni Evropi, med drugim s Ferdom Veselom kot prva Slovenka na beneškem bienalu. Kot edina Slovenka je redno in od blizu spremljala razstave treh glavnih secesij (na Dunaju, v Münchnu in v Berlinu). Dobivala je prestižna naročila za cerkveno in posvetno oblast, doma in v Bosni, kot mojstrici socialnih stikov pa ji je uspelo portretirati ljudi vseh slojev in

starosti: od berlinskih milijonarjev, politikov, meščank in otrok do gorenjskih vaških posebnežev.

Manjko akademske izobrazbe, krhko zdravje, občutljivost za kritiko in občasna prenatrženost je niso ustavili in skupaj s prijateljicami in znankami je sodila med prve ženske moderne dobe, ki se jim je uspelo uveljaviti v tradicionalno moškem poklicu. Kobilca je v življenju preizkusila vse, kar je bilo možno: od nietzschejanskega¹ boemstva² do vegetarijanstva in sabljanja.

Na prvi pregledni razstavi Kobilčinega opusa v zadnjih štirih desetletjih je v devetih razstavnih dvoranah Novega krila na ogled okoli 140 njenih del vseh slogovnih obdobij in žanrov. Kobilco so z drugimi slovenskimi realisti njene generacije družili skupna

¹Friderich Wilhelm Nietzsche je avtor filozofskega koncepta, ki temeljil na potrditvi življenja, ki v ospredje postavlja posvetno pred posmrtnim življenjem.

²Boem je človek kdor živi neurejeno, ne oziraje se na družbene norme, navadno umetnik

ustvarjalna zanimanja in kraji šolanja, zato so razstavljeni tudi ključna dela sodobnikov, in sicer Jurija Šubica (1855-1890), Antona Ažbeta (1862-1905), Jožeta Petkovška (1861-1898) ter Ferda Vesela (1861-1946).

Razstavo sestavlja dvanajst sklopov, ki raziskujejo razvoj Kobilčinih motivov od Münchenskih portretnih študij in orientalizma, otroških portretov in žanrskih podob, žanrskega interierja do akta in meščanskega portreta. Poleg koraka k plenerizmu, modernega načina slikanja, so predstavljene še okoliščine nastanka alegorične podobe *Slovenija se klanja Ljubljani* in nekatera mesta, kjer je umetnica delovala: Ljubljana v zgodnjem in poznem obdobju, Pariz, Sarajevo in Berlin.

Priljubljenim slikam, kot sta *Poletje* in *Kofetarica*, so pridružene slikarkine umetnine iz zasebnih zbirk, ki so skoraj neznane širši javnosti, vse skupaj pa odsevajo Kobilčino ustvarjalno moč in raznolike vplive evropskih

umetnostnih epicentrov.

Častni pokrovitelj slovesnosti, ki obeležujejo stoletnico Narodne galerije, je predsednik Republike Slovenije Borut Pahor.

Viri: <https://www.ng-slo.si/si/razstave-in-projekti/razstava/ivana-kobilica>

Obisk razstave Ivane Kobilce

Zapisal g. Franc Štern, stanovalec

Redko imamo v našem Domu Taber priložnost, da se lahko udeležimo kakšne prireditve izven Doma. Na kratko bi opisal, kako je prišlo do izvedbe ideje, da si gremo ogledat razstavo slik Ivane Kobilce v Narodni galeriji v Ljubljani. Ko sem izvedel za to možnost, sem se takoj prijavil.

V Ljubljano smo se odpeljali z našim kombijem in si mimogrede ogledali bližnje vasi, ki so imele okrašena okna z raznovrstnim cvetjem, po nekaj časa pa smo prispeli do Narodne galerije, kjer smo bili takoj sprejeti s strani vodje, ki nam je razkazal razstavne dvorane, ki so že same po sebi impozantne.

Razstava je bila razdeljena v več tematskih sklopov glede na nastanek posameznih del slikarke Ivanke Kobilca. Razlaga je bila zelo izčrpna, najbolj me je navdušilo, da je Ivana Kobilca kljub raznovrstnim težavam prodrila v svet priznanih slikarjev, kar je bilo za žensko tedaj nekaj posebnega. Bila je delavna, vztrajna in požrtvovalna, zato ni poznala ovir na poti ustvarjanja. V vsaki dvorani smo naredili ustrezne postanke, da smo lahko vodji postavljali vprašanja o posameznih podrobnostih njenih del.

Na razstavi smo izvedeli in videli marsikaj novega, tako da smo po približno dvournem ogledu odšli z nekaj novega znanja in obogateni za lepo umetniško doživetje. Upam, da bomo še kdaj ponovili kaj podobnega.

Revija pevskih zborov stanovalcev

V sredo, 3. oktobra 2018, je v organizaciji Doma starejših občanov Tezno v večnamenski športni dvorani Hoče potekala že 25. revija pevskih zborov stanovalcev in 20. revija pevskih zborov zaposlenih v socialnovarstvenih zavodih Slovenije. Revije se je tokrat že tretjič udeležil tudi naš pevski zbor.

Spomin na srečanje pevskih zborov

Zapisała ga. Slavica Brezar, stanovalka

Spomnim se, da smo na revijo pevskih zborov v Hoče odšli kmalu po zajtrku, okrog 8.30, saj je bilo pred nami okoli uro in pol vožnje. Med samo vožnjo smo se pogovarjali, tudi opevali. Srečanje se je začelo ob deseti uri. Sprejeli so nas toplo. Sodelovalo je veliko zborov, mislim da kar 28, veliko več kot običajno. Poleg pevskih zborov stanovalcev domov so nastopili tudi pevski zbori zapo-

slenih v domovih. Nekateri zbori so imeli celo glasbeno spremljavo. Tekmovalni del srečanja je potekal v enem delu, čeprav je bilo veliko zborov. Naš zbor se je predstavil s pesmijo "Storžič, naše kraljestvo". Po tekmovalnem delu je sledilo kosilo in razglasitev rezultatov. Sledilo je prijetno družabno srečanje. Tudi zapeli in zaplesali smo. Bilo je zanimivo doživetje.

Anketa Doma Taber o zadovoljstvu v letu 2019

Pripravila: Anita Oman, pisarniška referentka-receptorka

Letošnja anketa 2019 med stanovalci, svojci in zaposlenimi je že tretja zapored. Anketo med stanovalci smo nekoliko razširili, saj glede na prejšnja leta opažamo nezadovoljstvo pri prehrani. V ta namen smo dodali vprašanja na temo prehrane. Pomembno nam je, da se stanovalci in svojci pri nas počutijo dobro. Zadovoljstvo vseh je za delovanje organizacije zelo pomembno. Zadovoljni zaposleni posledično svoje delo opravljajo bolje in učinkovitejše, kar zelo vpliva na stanovalce in svojce. Anketa je bila anonimna, podatke smo zbirali zgolj z namenom pridobiti vaše mnenje, kako ste na različnih področjih zadovoljni z organizacijo našega doma.

Cilj ankete je bil ugotoviti, kako delamo ter - posledično - kaj lahko izboljšamo. Stanovalcem in njihovim svojcem želimo omogočiti kar se da kakovostno bivanje v domu.

Iz analize lahko razberemo, da so naši stanovalci, svojci in zaposleni na splošno zelo zadovoljni z našim domom. Izpostavila bom tako najboljše, kot najslabše povprečne ocene pri vseh treh vzorcih anketiranih.

Stanovalci so z najboljšo povprečno oceno ocenili zadovoljstvo z delom recepcije (4,63) in delo fizioterapije (4,51). Stanovalci so z najslabšo povprečno oceno ocenili vrsto prehrane (3,44) in sestavo jedilnika (4,45).

Pri svojcih je bilo najboljše povprečje odgovorov pri urejenosti Doma in okolice (povprečna ocena 4,64) in informiranje svojcev o zdravstvenem stanju (povprečna ocena 4,61). Najslabše povprečje je bilo pri vprašanju odziv osebja na kritiko (povprečna ocena 4,04) in zadovoljstvo z oskrbo svojca (povprečna ocena 4,32).

Pri zaposlenih je bila najboljša ocena pri vprašanju komunikacija in odnos z vodstvom (povprečna ocena 4,37) in odnos vodje do zaposlenih (povprečna ocena 4,34). Najslabše je bila ocenjena promocija zdravja na delovnem mestu (povprečna ocena 3,74) in enotnost ter povezanost med zaposlenimi (povprečna ocena 3,78).

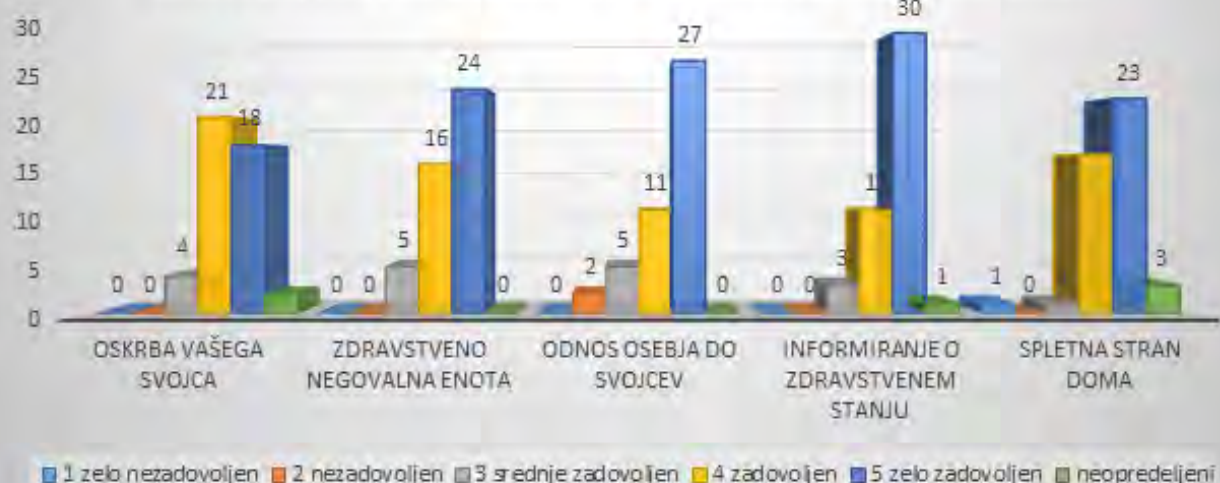
Glede na pomanjkanje kadra v zdravstvu si na različne načine prizadevamo, da stanovalci ne bi občutili preobremenjenosti zaposlenih v zdravstveni oskrbi. Želimo, da se vsi zaposleni na svojem delovnem mestu počutijo dobro, saj to občutijo tudi naši varovanci.

Vsem sodelujočim se zahvaljujemo za sodelovanje v anketi.

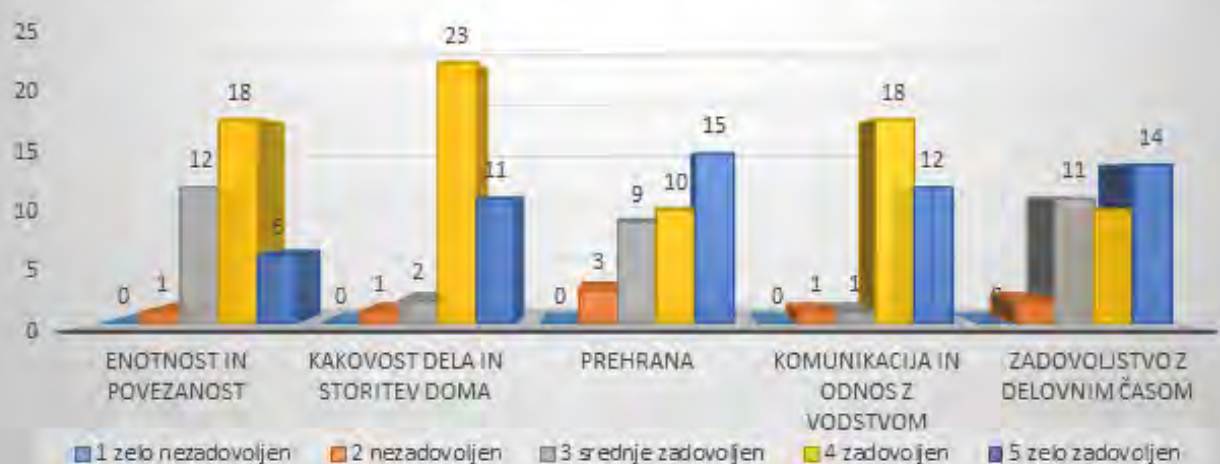
Zadovoljstvo stanovalcev (sodelovalo 50 stanovalcev od 116 razdeljenih anket)

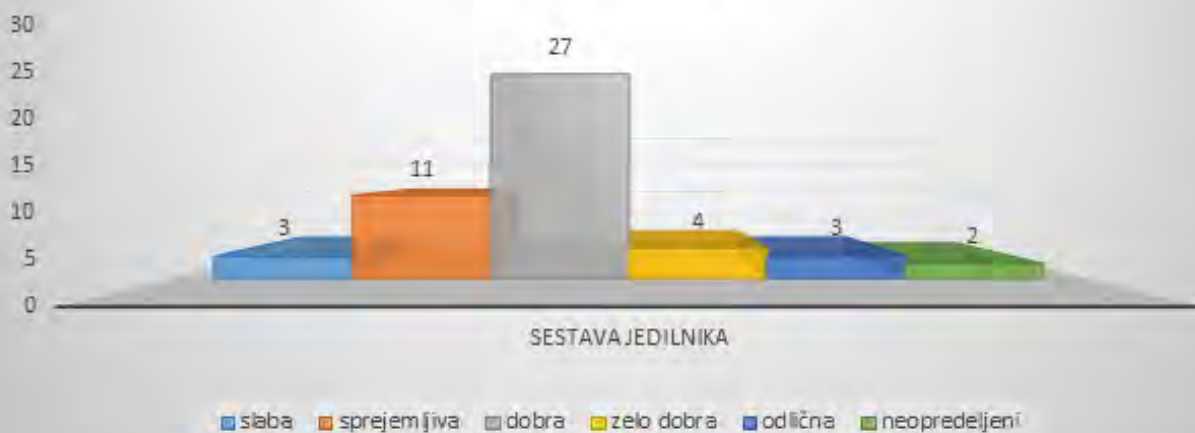
Zadovoljstvo svojcev (sodelovalo 45 svojcev od 157 razdeljenih anket)

Zadovoljstvo zaposlenih (sodelovalo 37 zaposlenih od 57 razdeljenih anket)

Kako ocenjujete sestavo jedilnika?

Ali dobite količinsko dovolj hrane pri?

OCENA ZAJTRKA

OCENA KOSILA

OCENA MALICE

OCENA VEČERJE

Krušne matere

Intervju s stanovalko Doma Taber – rejnico več kot dvajsetih otrok

Ana Vrhovnik, pisarniški referent - receptor

Že ob prihodu gospe v dom sem dobila na uho informacijo o tem, kako izjemna ženska je. V Moravčah na svojem domu je namreč vzgojila več kot dvajset otrok! Danes je to resnično nepredstavljivo, zato sem imela veliko željo spregovoriti z njo, je pa sama priznala, da še zdaleč nisem edina in se pri tem prijetno nasmehnila. Po vsakodnevni jutranji telovadbi sva se umaknili v njeno sobo, kjer sva se v miru pogovorili. Na steni nad mizo sem opazila priznanje papeža Janeza Pavla II, kjer z vsem srcem nakloni blagoslov njej in njeni družini. Razložila mi je: »To sem dobila pred dvajsetimi leti, pa še danes ne vem zakaj, saj ga je župnik prinesel, ko me ni bilo doma. Ko sem ga o tem povprašala, mi je odvrnil, da tudi sam ni prepričan, in da imam verjetno tam koga, ki ve za moja dobra dela.

Gospa, vaša družina je bila res številčna. Drži, da ste vzgojili okrog dvajset otrok?

Najmanj toliko, še raje več. Prinesla mi jih je socialna delavka. Enkrat mi je soseda rekla: »Ti jih imaš več, jaz bi tudi kakšnega vzela. Ti imaš tukaj dva, tri otroke... pa še svoje.« Na centru za socialno delo so potrdili, da lahko. Spominjam se, ko je vzela nekega fantka: »Bi ga sigurno vzela, ali bi ga ti imela še par dni?« Sem rekla: »Seveda, to ni vprašanje.« Pri štirih je šel k njej v posvojitev.

Kako je potekal postopek rejništva?

Za rejo je potekal, za paziti otroke dnevno pa ne. Tega ni nihče beležil. Socialna delavka je vedela zame, in ko je bila sila, so otroke dali k nam. Socialna delavka jih že takrat ni dala vsakemu. Mene so na centru poznali, sem bila tudi sama rejenka.

Tudi sama ste bila rejenka? Koliko pa vas je bilo tam?

Ker sem bila sama v rejništvu, sem to kasneje vzela kot svoje poslanstvo. Pri krušni družini sem bila edina v reji, bila pa so še štiri dekleta, ki so bila domača. Kljub temu so me sprejeli za svojo. Še danes sem 'naša'. Ko sem bila stara dvajset let, sem se poročila. Na moževem domu smo imeli 'ohcet' in naslednji dan sem prišla domov, tega ne bom nikoli pozabila. Stopila sem v sobo, ata je ravno bral, pri nas smo veliko brali, in rekla: »Ata, dober dan, zdaj ko sem poročena, sem pa prvič v tej hiši.« Ata mi je pa odvrnil: »Na stežaj so ti vedno odprta naša vrata.« To so bile zlate besede, v mojem srcu so ostale. Padle pa so tudi ostre besede, vendar ne znotraj domače hiše. Bila sem zelo občutljiv otrok in se spomnim, ko mi je enkrat nekdo rekel: »Bodi tiho, saj še veš ne, čigava si.« To me je zbolelo.

Krušni starši so vas torej lepo sprejeli... Kaj pa otroci?

Z dve leti mlajšo 'sestro' sva se zelo lepo razumeli, kot pravi prijateljici. V družini so bile še tri sestre, ampak niso imele tako močne vezi kot midve. Vedeli sva za vse medsebojne skrivnosti. Ona je kasneje imela pet otrok, jaz pa štiri in sva ena drugi pomagali. Tako pri pranju plenit, kot tudi drugje. In sva se tudi zmenili, da mora tisto, ki bo prva umrla, druga obleči in poskrbeti za njene otroke. Spomnim se dne, ko jo je sin pripeljal k meni, »tako lušno sva se pogovorili«, je rekla. Potem pa pride naslednji dan njen sin, tiho in počasi izreče: »Teta, mami je umrla ponoči.« Nato smo šle z ženskami po vodo in obleko, ter smo jo kar same 'uštimali'.

Spoznali ste tudi svoje biološke starše...

Svojega pravega očeta sem videla samo enkrat v življenju, ko sem bila stara šestindvajset let. Skupaj z možem sva ga obiskala. Vstopila sem v njegovo hišo in ga pozdravila: »Dober dan, ste vi 'ta pa ta' no jaz sem pa 'tole'.« Jecljal je, me gledal in rekel: »Veš, pa nisem bil vsega jaz kriv.« In sem mu hitro odvrnila: »Jaz pa najmanj.« Potem sta vstopila polbrat in žena, oče pa je priznal: »To je pa tista punca...«

Torej je žena vedela za to?

Je vedela, seveda, saj so vsi vedeli. Moj polbrat mi ob srečanju ni dal roke, jaz pa njemu tudi ne. Sem jih prosila, da me obvestijo, če oče umre, pa me niso. Slišala sem osmrtnico in šla na grob. Kasneje, ko sva se s polbratom srečala, se mi je opravičil: »Oprosti, midva nisva nič kriva. Ni treba, da se sovraživa.« Sedaj je že pokojni, jaz sem edina živa, stara dvaindevetdeset let. Sem bila tudi na njegovem pogrebu.

Kaj pa mama?

Moja mama je služila na velikem posestvu in je bila z gospodarjevim sinom noseča. Sin ji je rekel, da ureja stvari za njun odhod v Ameriko, in mama je ostala tukaj, on pa je odšel. Vedel je za njeno nosečnost, vendar se je na koncu umaknil. Mama je potem služila naprej, mene pa je dala v rejo, in sem zrasla pri dobrih ljudeh. Dekle z otrokom nihče ni hotel. Kasneje se je poročila in imela še dve hčerki in sina. Sama sem od nekdaj čutila, da me mama ne mara. Kot da bi bila jaz kriva za njeno nesrečo, sva si obe tudi zamerili. Zame so bili krušni starši moji pravi starši. Tudi oče se je po vrnitvi iz Amerike poročil in imel svoje otroke, kot sem omenila.

Če se vrneva k vaši vlogi rejnice... Kako je bilo pri vas doma po poroki?

Meni so pripeljali otroka, ki je bil čez dan pri nas v varstvu. Takih primerov je bilo ogromno. Nekateri pa so pri nas živeli, vendar so po večini hitro šli v posvojitev. Trije so še vedno pri nas. Šestindvajsetletni fant, ki se je pri nas oženil, ena punca je bila naša do enaindvajsetega leta. Danes je diplomirana medicinska sestra na Očesni kliniki v Ljubljani. Sedaj je naredila tudi magisterij. Kot vodja oddelka je zaposlena že dvajset let.

Koliko svojih otrok ste imeli?

Štiri. Potem pa še veliko vnukov. Bila sem doma in to je bila moja služba... Tudi druge ženske, ki so hodile v službo, so me prosile za varstvo in mi zjutraj pripeljale svoje otroke.

Za koliko otrok ste skrbeli in vzgajali naenkrat?

Približno za šest, da so jih zjutraj pripeljali in nato odpeljali. Imeli smo hišo, ki je bila dovolj na samem in imela velik vrt.

Kako je potekal vaš vsakdan?

Eni so bili za v šolo. Prvo je bilo potrebno jesti, se urediti, potem pa so šli. Jaz sem v vmesnem času storila, kar je bilo potrebno. Potem pa so prišli domov in so bili seveda spet lačni. So pa ubogali - nisem bila stroga, pravila pa so morala biti, naučila sem jih delovnih navad.

Kaj pa mož, vas je podpiral pri tem?

On je bil sprevodnik in je bil bolj malo doma. Velikokrat je prišel ob polnoči. Ob pol petih zjutraj pa je že moral oditi v službo. Tudi njemu je bilo potrebno pripraviti zajtrk, da ni bil lačen. Pojedel je, spil čaj, šel na stranišče, se oblekel, jaz pa sem mu pozimi že gaz naredila. Nekih petdeset metrov poti do glavne ceste. Ko mož ni več hodil v službo, so otroci to gaz pogrešali.

Omenili ste, da ste hodili v nemško šolo. Kako je bilo med vojno?

Sama sem bila odličnjakinja v nemški šoli. Bil je neki učitelj, ki je po vsej sili hotel, da greva jaz in še eno dekle v Hitlerjevo šolo v Nemčijo. Bili sva dobri učenki in v šoli smo pisali prijavnice za Hitlerjevo šolo. Peljali so naju iz Moravč v Kamnik in vprašali, če sva se sami prijavili. Rekli sva, da ni res in da smo to izpolnjevali v šoli. Obe sva bili svetlolasni in modrooki ter sva tako ustrezali arijski rasi. Če tistega učitelja ne bi ubili, bi morali iti s silo. Potem pa so ubili še deset talcev in tisto sliko imam še danes pred očmi, ko grem v tisto trgovino. Tako nerada grem. Smo morali iz šole ven in gledali, ko so pripeljali deset talcev. Slekli so jih. Privezali so jih. Oči so jim zavezali... Ustrelili so jih vpricho nas otrok. Eni puncici se je po tem dogodku zmešalo. Jaz sem knjigo pisala, veste.

Imate knjigo, ki ste jo pisala?

Ne. Noter so bili vsi prihodi otrok, dnevnik. Še župan se je prišel zanimat za knjigo, pa je ni bilo več. Sem mu rekla: »Prepozno.« V njej je bilo še par stvari, za katere nisem želela, da še kdo ve. Bilo je preveč osebno. Mi je pa še danes žal, ker je moja hči želela obdržati knjigo.

Tisti trenutek ste se tako odločili...

Ja, bile so zgodbe, ki niso za v javnost. Moja rejenka je nekoč spoznala biološkega očeta, vendar je po parih srečanjih doživela odpor. Ko je pred leti umrl, je od daleč opazovala pogreb, ki se je odvijal v ožjem krogu. To so življenjske zgodbe.

Torej, če se vrneva nazaj v vaš dom, mož je bil zelo zaposlen. Kaj pa starejši otroci? Običajno v številčnejših družinah pomagajo...

Ja, vsi moji sinovi so znali previjati. Jaz sem šla na njivo, večji otroci pa so vstali, dvignili dojenčka, mu dali hrano in ga previli.

Do katerega leta približno pa so bili pri vas?

Deset jih je šlo od nas v posvojitev. Običajno so bili stari okoli štirih let. Jaz sem imela čisto majhne, od dojenčka do četrtega leta. Nikoli nam niso povedali, kam gredo. Samo za dva vem. Za enega me še vedno 'matra', da bi ga šla pogledat. Vem, kje je in mi je rekla tista gospa tam, da prosi, naj ga pozabim, jaz sem pa to zelo težko naredila. Danes je star trideset let. Ena pa je stara šestinštirideset let, je bila kasneje malo 'scrkljana'.

Kaj je bilo pri vašem poslanstvu najhujše? Ste se morala čemu odreka?

Prvo so bili vsi drugi, potem pa jaz. Sem pa zrasla ob dobrih ljudeh, kjer so me naučili delati. Krušni oče me je naučil še in še.

Kaj pa so tiste dobre, lepe stvari ob takih družinah?

Jaz sem bila 'naša'. Samo dva meseca stara, ko sem prišla k hiši.

Kdaj ste se odločili, da boste imeli tudi vi v rejništvu otroke? Po poroki?

Ne vem, to je kar prišlo. Ko sem imela že dva svoja. Sem le nekaj zaslužila zraven. Zidala sva hišo, kar je mož zaslužil, je šlo za hišo, kar pa jaz, je šlo pa za vrtec, otroke in hrano.

Pa je bilo hrane dovolj ali so bila včasih tudi lačna usta?

Niti ne, jaz sem vedno redila prašiče. Kravo in kokoši smo imeli, tako da smo pridobivali mleko in jajca. Sicer pa lahko vidite, kakšne roke imam (pokaže na zakrivljene prste). Plenice smo prali v mrzli vodi, pa če je bil dojenček, je porabil osem plenice na dan, tega je bilo veliko. Če sta bila dva dojenčka, se število podvoji na šestnajst, je pa že 'škaf'. Hruške sem otepala, nabirala orehe, vse sem znala. Za druge sem nabirala jabolka,

en koš sem pa zase odnesla domov na koncu.

Pomagala ste tudi na pokopališču v Moravčah?

Tam so me vsi poznali... Dvajset let sem delala tam. Spomnim se pogreba, ko so se svojci po koncu prepirali glede bančne knjižice pokojne. Nisem mogla ostati tiho. Ustavila sem se z besedami: »Veste koliko košev je nesla mama iz hribov v dolino pa kolikokrat vas je 'nafutrala', da niste bili lačni? Lepo vas prosim, nehajte.« In nihče ni ničesar več rekel, še dobro, da se ni kdo spravil name zaradi mojega jezika (smeh).

Omenili ste, da ste imeli tudi eno punčko Romkinjo?

Ja, Romkinja je bila pri nas devet let. Spomnim se, ko je prišla k meni in me vprašala: »Mami, a imaš ti mene rada?« Potem je šla v tabor v Bosno... Na dan odhoda me je tolažila: »Mami, zakaj pa jokaš, saj bom nazaj prišla?« Nikoli več je ni bilo. Njena družina je imela sedem otrok. Bosanci niso plačevali občini, zato so vse skupaj poslali iz države.

Takrat smo tudi slišali, da so veliko Romov pobili, tako da vprašanje, kaj se je z njimi zgodilo. Na Dolenjskem so bili, kot so še danes. Ko so se enkrat kot skupina vračali, vsaj tako smo slišali, me je Stane (mož) vprašal, če grem pogledat v Ljubljano v taborišče. Sem mu odgovorila, da če bo prišla domov, jo bom vzela... Ampak je ni bilo.

To so zelo težke stvari. Na otroke se navežeš, potem pa gredo...

Ja, težke stvari so, veste, to niso 'heci'. Pri nas so bili otroci samostojni, saj so morali biti. Pri štirih se je punčka že sama umila in nato prišla pokazat, če je dobro umita. Še danes se spomnim družine tiste Romkinje, ki je prišla, da bi nam pustila še enega otroka. Zavrnila sem jih, da mora to odobriti socialna delavka. Oni so prišli kar brez tega. Pripeljali so takšnega, ki je že malo hodil. Ko sta odhajala, sta ukradla "fлаško" naših otrok.

Naši stanovalki, ki je res občudovanja vredna gospa, se iskreno zahvaljujem za njen čas in izjemne zgodbe. Za konec mi je na pamet recitirala še dve prečudoviti pesmi, ki sta objavljeni v domskem časopisu.

Festival za tretje življenjsko obdobje v Cankarjevem domu

Članek napisala: **Nataša Lavtižar**,
dipl. delovna terapevtka

Festival za tretje življenjsko obdobje (F3ŽO) je **edinstvena prireditev za starejše v Sloveniji**. Je prostor povezovanja, izmenjave idej in ustvarjanja, posvečen **aktivnemu staranju, izboljšanju kakovosti življenja starejših in uresničevanju solidarnosti med generacijami**. Na festivalu lahko vsakdo najde zase zanimive vsebine in načine, da izrazi svoje mnenje, najde nove poti k izboljšanju življenja

starejše generacije in tudi druge usmeri na to pot.

Festival ustvarja **prostor za sodelovanje med generacijami**, civilno družbo, prostovoljnimi organizacijami, gospodarskimi, akademskimi in političnimi sferami ter s tem po svojih močeh prispeva k **trajnostnim medgeneracijskim rešitvam**.

viri: <http://www.f3zo.si/ljubljana/o-festivalu/>

V letu 2018 so prvič aktivno na festivalu sodelovali tudi naši stanovalci.

Festival za tretje življenjsko obdobje

Ga. Joži Hribar, stanovalka

Bilo je lepo sončno jutro, ko smo se ob pol osmih odpeljali v Ljubljano, v Cankarjev dom na Festival za tretje življenjsko obdobje. Bili smo ustvarjalci festivala. Dobili smo prijeten paviljonček in se namestili. Bili smo: Milka, Slavica, Marija, Francka, Jožica in mentorica Darinka. V pomoč pa so nam bili še ga. Elizabeta – direktorica Doma, ga. Nataša iz delovne terapije in g. Zdravko, ki nas je vozil.

Delali smo rožice iz krep papirja. Mimoidoči so se zanimali za naše delo. Gospa Darinka jim je odgovarjala, kazala in z veseljem darovala naše delo – rožice. Bilo je veliko ljudi, ki so pri nas postajali in poslušali razlage.

Za nas pa je poskrbela ga. direktorica, imeli smo kavo in pijačo in čas od devete do dvanajste ure je hitro minil. Pozneje smo si tudi sami ogledali nekaj paviljonov in ugotovili, da niso tako oblegani, kot je bil naš.

Domov smo prišli veseli in srečni, da nam je bilo dano to doživeti.

Hvala vsem, da skrbite za to.

"Bolj sem star,
prej se zaljubim.
Časa je malo,
izkušenj veliko."
(John O'Donohue)

Ko otroštvo poda roko modrosti

Foto utrinke pripravila Nataša Lavtižar,
dipl. del. terapevtka

Tudi letos smo z raznolikimi aktivnostmi medgeneracijskega druženja spoznavali, da nam je lepše, če si med sabo pomagamo. Skupaj smo si popestrili dneve, ustvarjali strpno sožitje in pozitiven odnos do skupnega sodelovanja.

Z otroki Marijinega vrtca smo okrasili smrečico.

Otroci Dramske skupine Pod Stražo Poženik so nam pričarali praznično vzdušje.

Z učenci OŠ Davorina Jenka iz Cerkelj smo pekli piškote, izdelovali adventne venčke, barvali mandale ...

Učenci OŠ Komenda - Moste so nam zaigrali »Šmeksi ljubezni«.

Otroška folklorna skupina Karavanke nas je navduševala z ljudskimi plesi.

Skupaj smo uspešno odgnali zimo in še in še.

Telovadimo in balinamo na svežem zraku.

Naš harmonikaš Srečko

Pogovor z g. Srečkom Vrtnikom, stanovalcem – zapisal Tomaž Klemenc

Prepričan sem, da vsi poznamo "našega" Srečka kot harmonikaša, ki je zaigral s svojo diatonično harmoniko že na prenekateri domski prireditvi, rojstnodnevnih praznovanjih in gotovo bi se še kaj našlo. Zato sem se odločil, da se z njim pogovorim in skupaj zapiševa nekaj besed o tej njegovi strasti. Ko sva pričela pogovor, in nato skozi celoten pogovor, sem opazil, kako so se mu zasvetile oči, kar mi je govorilo o tem, da mu igranje harmonike in glasba na sploh veliko pomenita. Med pogovorom mi je zapel naslednjo zgodbo: "Že v otroštvu mi je bila harmonika kot instrument privlačna. Ko sem prišel k vojakom, me je med služanjem vojaškega roka, ko sem bil star 18 ali 19 let, neki vojak iz Dolenjske navdušil za igranje harmonike. Sam sem ga opazoval in se tako počasi učil prijemov, s katerimi je izvajal melodije iz tega glasbila. Sem glasbenik samouk, ki se je priučil igranja harmonike po posluhu. Prvo starejšo harmoniko mi je pomagal dobiti vojak iz Dolenjske, ki sem jo kmalu po vojski zamenjal z drugo – večglasno.

Po končani vojaščini sem se doma sam učil igranja na harmoniko in kaj kmalu sem že igral v prvi skupini, kjer smo poleg narodno zabavne glasbe preigrali tudi ostalo glasbo. Pri tej skupini je nekaj časa pel tudi sedanji cerkljanski župan Franc Čebulj. Lahko bi se skoraj malo pohvalil, da znam poleg diatonične harmonike igrati tudi klavirsko harmoniko, kitaro, bas kitaro in tudi klaviature.

**"Mladim se stari
ljudje zdijo starodavni.
Ko se začnemo sami starati,
spoznamo, kako neverjetno
hitro teče čas."
(John O'Donohue)**

Po razpadu prve skupine sem ustanovil lasten ansambel, ki se je imenoval po meni. Kot harmonikaš sem igral po raznih veselica, rojstnodnevnih zabavah, piknikih, na razstavi cvetja in lovstva v Cerkljah, se udeležil nekaterih harmonikarskih srečanj, med drugimi na Ljubečni, Skaručni in tekmovanj, reciva na Pokljuki, v Begunjah, na Veliki Planini in v Besnici. V Ljubečni sem dobil dve zlati in eno srebrno plaketo. Igral pa sem tudi v avstrijski Rožni dolini. Zaigrati znam več kot 500 različnih pesmi.

Mojster za vse

Pogovor z g. Andrejem Modrijanom – zapisal Tomaž Klemenc

V spomin na gospoda Andreja Modrijana

Ko sva začela pogovor, je bil najin namen, da nam gospod Modrijan predstavi svoj hobi, to je vžiganja v les. Sam sem ga nekajkrat "zalotil" med njegovim ustvarjanjem s pirografom. Ko sem se z gospodom usedel in začel najin intervju, sem odkril, da je pravi mojster. Pa si preberimo, kaj je gospod povedal o svojem hobiju in o sebi.

Naš gospod Modrijan je preživel v štirih državah. Rojen je bil v Italiji, živel v nemški državi, nato v Jugoslaviji, sedaj pa v Sloveniji, a ves čas na področju sedanjega slovenskega ozemlja. O svojih spomilih začne govoriti, ko je dopolnil okoli pet let; to je bil čas vojne in Nemci so takrat mobilizirali ozemlje, kjer je živel ter "nabirali" fante za boj in tako je ostal sam s sorojenci, mamo in staro mamo. Izučil se je za orodjarja in je delal v Iskri. Hobi vžiganja v les je po njegovih besedah prišel čisto spontano. Na začetku je nasajal razno-razno orodje, tudi kladiva, v prostem času pa je izdeloval kosišča, grablje, lesene žlice. Tako si je nekega dne v Iskri izdelal pirograf, da je lahko na ročaje svojih izdelkov začel vžigati imena naročnikov oziroma lastnikov teh pripomočkov. Sprva je bil to zgolj hobi, ki se je z leti vse bolj razvijal. Povedal je, da je najraje vžigal motive, ki so mu všeč, to pa so največkrat motivi narave in živali. V nadaljevanju je povedal, da je najlažje žgati v lipo, brezo in javor, torej v les, kjer se letnice ne poznajo tako zelo, medtem pa je v hrast, kjer se le-te bolj vidijo, vžiganje zamudnejše. Nato beseda nanese o času, ki ga potrebuje za ustvarjanje s pirografom. Za primer pove, da sliko konja na les lipe, ali podoben les porabi približno pol ure, bolj zahtevna slika, taka z več potezami, pa zahteva več časa. Ob tem se še rahlo nasmehne in doda, da mora

biti plošča za vžiganje že pripravljena, to pa pomeni lepo zbrušena s primernim brusilnim papirjem. Ko beseda nanese na samo upodabljanje motiva na lesu, mi zaupa, da največkrat dela kar neposredno s pirografom in le malokrat sliko najprej nariše na les s svinčnikom. Na začetku je v les tudi vžigal hišne številke. Prav tako je s pirografom krasil liste lipe, ki je bil včasih slovenski simbol. Liste je naredil iz afriškega lesa mahagonija. Ta les mu je priskrbel svak, ki ga je dobil v Salonitu v Ilirski Bistrici. Ko so bili listi narejeni, jih je s pirografom obdelal, nato pa premazal z dvokomponentnim lakom, ki je ladijski lak in je odporen proti vplivom iz okolja. Dodal je, da se vseh površin ne da tako zaščititi, na primer okroglih. Za kolega je tudi izdelal 50 kladivc, ki tehtajo od 50 do 150 gramov, seveda vse tako, kot je treba, torej termično obdelano, pa tudi nasadil jih je.

V planu ima narediti še lesena razpela ter lesene nože za odpiranje pisem, ki bodo iz akacije. Zaupa mi tudi, da je v preteklosti že naredil zajčka, ki igra na bobne z zamaški od cockte in še z nekaterimi drugimi predmeti.

**"Vsi cvetovi bodočnosti
so v semenu sedanjosti."
(Kitajski pregovor)**

Pogovor o družini

Pripravil in zapisal Tomaž Klemenc, receptor

Ta pogovor sem zapisal po pogovoru z našimi stanovalkami Lojzko in dvema Marijama.

Lojzka pove, da prihaja iz Zaloga iz družine s sedmimi otroki. Ko se spominja svojega otroštva, pove, da je odraščala, ko je bila vojna in je bilo življenje težko, pa vendar so se imeli lepo, v družini so bili povezani in so si pomagali med seboj. V šolo je hodila v podružnično šolo v Zalog, nato pa v Cerklje. Pravi, da je rada hodila v šolo in v šali doda, da je bila večkrat zaprta, ker je "ukradva" bombone, sicer ne iz žepov ali kaj podobnega, le če je kak padel na tla. "Od praznikov pa sem najraje praznovala novo leto, preprosto iz razloga, ker je za tem praznikom prišlo novo, mlado leto in je vedno prineslo kaj novega, pa tudi zato, ker je bila hrana malo boljša," doda. Pravi, da je morala iti s trinajstimi leti delati. Zaposlena je bila v Stolu, kjer je delala stole in mize. »Doma sicer nismo imeli kmetije, a smo imeli kokoši in mama je bila včasih jezna name, kajti ko sem pobirala jajca, mi je kdaj kakšen padel iz rok,« je za konec dodala naša radoživa Lojzka.

Nato sva se pogovorila z Marijo, ki prihaja s Prebačevega, svojo pripoved pa je začela takole: »Svojega otroštva se ne spominjam

kot najlažjega, bila sem namreč edini otrok v družini, doma pa smo imeli kmetijo. Kot majhnemu otroku mi je druga svetovna vojna vzela očeta in tako sem morala že kot majhen otrok pomagati na kmetiji, najbolje, kar se je dalo, seveda pa mi je bilo z leti naloženo vse več odgovornosti. Na kmetiji sem počela skoraj vse, od košnje do hranjenja živine. Dokler nisem odrasla, je bilo zelo težko, a so nama z mamo pomagali sorodniki. Ko pa sem odrasla, a sem kmalu odšla na delo in se poročila.« Kljub težki zgodbi je bilo v njenem glasu in očeh zaznati, da se s spoštovanjem spominja svojega otroštva in je ponosna na to, da ga je prebrodila tako, kot ga je.

Naslednja sogovornica Marija pa prihaja z Luž, kjer je živela do svojega trinajstega leta, nato pa je živela pri svoji teti v Stražišču, kjer se je tudi izučila za šiviljo. Pravi, da tudi njeno otroštvo ni bilo lahko, saj so živeli v skromni hiši. Bili so trije otroci, imeli pa so eno kravo in enega prašiča. Se je pa neke zime zgodilo, ko sta z očetom v gmajni pripravljala drva, da so prišli "ta beli" in odvedli očeta, sama pa se je morala, še kot majhen deklič znajti in priti domov. Hrane so imeli komaj za preživetje, ob tem pa se sprašuje, kako, da se ne zavedamo, kako dobro življenje imamo danes, in doda kakšna revščina je bila v njenih časih in da marsikdo od mladih tega sploh ne verjame. Povedala je tudi, kako jih je mama tolažila, da kruh spi, da so ga potem imeli zadosti. Že kot otrok je hodila "v taber", da je zaslužila za kruh, mama pa za "cajno" krompirja. V družini so se dobro razumeli in so bili povezani. Ko je naredila izpit za šiviljo, je delala v Gorenjskih oblačilih. »Potem sem si ustvarila tudi svojo družino. Sicer imam samo enega sina, imam pa dve vnukinji in že pet pravnukov. Ko sem se poročila, je bilo življenje tudi malo bolj ugodno, je bilo lažje živeti,« je sklenila svoje spomine.

Moja družina in služba

Pogovor s stanovalko go. Marijo Mežek, pripravil in zapisal Tomaž Klemenc, receptor

Ko sem začel pogovor z našo stanovalko Marijo, mi je zaupala, da je živela v Kranju, blizu reke Kokre, kamor jih je mama kot majhne otroke poslala čez poletje, da so se kopali, in tega časa se z veseljem spominja, saj je bilo "fletno". Rodila se je kmalu po končani 1. svetovni vojni in po njenih besedah je bilo življenje zelo težko. »Pri hiši nas je bilo devet otrok, trije bratje in šest sestra. Moralo bi nas biti enajst, a sta dva umrla. Večkrat smo bili lačni. Redkokdaj smo se lahko kruha najedli do sitega. To je bilo takrat, ko smo imeli otroci srečo pri "fehtanju" le-tega. Bila je taka revščina, da smo velikokrat le tako dobili hrano pri kakem malo večjem kmetu, dostikrat pa so otroci tudi za hrano delali pri kmetih, največkrat so pasli krave. Ko so kmetje zorali in pobrali krompir, so prišli povedat, da so oni pobrali krompir, da pa ga je še nekaj ostalo na njivi in tako je moja družina prišla do ozimnice krompirja. Kot je mama v zadnjih urah potožila duhovniku, je bilo najtežje ravno to, da so bili otroci lačni, da niso imeli kruha. Moj oče je bil zidar, tako kot njegov, in velikokrat je svojo malico z dela pospravil in jo prinesel domov, nam otrokom, saj smo bili stalno lačni, kot je dejal materi, ki ga je večkrat prosila, naj od te malice vzame kaj zase, saj je na delu trdo gural. Bilo je težko, a v družini smo bili povezani in imeli smo se radi. Tako je oče počasi tudi doma obzidal našo leseno hišo. Ko smo "prišparali" malo denarja, smo kupili njivo od ženske, ki jo je prodajala čisto poceni. Ko pa je bilo treba njivo preorati, sta morala oče ali mati pri kmetu, ki jo je preoral, nekaj postoriti v zameno. Po končani gimnaziji sem šla delat, na Dnevnik, kjer sem delala vseh svojih 35 delavnih let. Ko sem začela s služ-

bo na Dnevniku so ravno odpirali pisarno, zadolženo za gorenjsko regijo in tako sem takoj postala vodja te pisarne. V pisarni smo bili zadolženi za širjenje prodaje časopisa in za rznos časopisa do strank in trgovin. Tako sem vodila tudi raznašalce Dnevnika za to regijo in jih spodbujala, da svoje delo opravijo čim bolj vestno. Če je bilo treba, sem tudi sama odnesla kak Dnevnik kakšni stranki ali v kako prodajalno časopisov. Če sem zasledila kaj takšnega, da bi bilo zanimivo vnesti na strani časopisa, sem to tudi prijazno predlagala kolegom novinarjem, ki so kakšno stvar tudi zapisali in objavili. Ljudem, ki so delali v gorenjski regiji sem tudi obračunavala plače. Ustvarila sem si družino, v kateri so bili trije otroci, a je žal srednji že umrl. Tudi preživetje 2. svetovne vojne ni bilo lahko, sploh pa z družino ne.« Na koncu pa še z iskricami v očeh pove, da jo še sedaj kdaj obišče kak novinarski kolega.

Dom Taber – moja družina

Aleksandra, Vera in Ivan

Pogovor opravil in zapisal, Tomaž Klemenc, receptor.

O družini v Domu sem se pogovarjal z Aleksandro, Vero in Ivanom.

Vedno dobrovoljna in nasmejana, pa prav tako gostobesedna Aleksandra pravi, da v življenju zamenjamo vsaj eno družino. »Prve družine si ne izberemo sami, pač pa smo vanjo poslani preko svojega rojstva. V njej odraščamo, se oblikujemo, izobražujemo. Ko pa pride naš čas, si ustvarimo svojo družino, kjer največkrat preidemo v vlogo staršev. S starostjo največkrat pridejo tudi raznorazne bolezni in tako so prenekateri starejši primorani iti v domove za starejše, ni pa odhod v dom vedno povezan z boleznijo. Sama sem prišla v Dom Taber, kjer se dobro razumem s sossanovalci, vsakogar pozdravim in mu zaželim lep dan. Rada klepetam s sossanovalci, tema pa je odvisna od družbe. Rada pomagam pri oblikovanju testa za piškote, rada pomagam pri ravnanju in zlaganju slinčkov in brisačk, rada pa tudi pomagam pri lupljenju česna, kar je kar pogosto opravilo. Če ne bi bilo raznoraznih takšnih opravil, bi bil dolgčas. Rada grem tudi na koncerte in druge dogodke, ki jih prireja Dom, saj tako srečam ostale sossanovalce Doma, s katerimi se ne vidim tako pogosto. Ob lepih dnevih se rada odpravim tudi na sprehod okoli Doma, rada se udeležim skupinske telovadbe na oddelku, saj tako ostanem razgibana.«

Pogovor sem nadaljeval z Vero, ki pravi, da se v Domu počuti dobro in ji ljudje predstavljajo nekakšno družino. »Rada pomagam pri izdelavi piškotov, rada ravnam prtičke in slinčke, kjer pride do izraza natančnost.

Pomagam pri lupljenju česna in čebule. Obiskujem telovadbo na oddelku, rada odigram kakšno igro domin in se tako spoznavam z ostalimi sossanovalci na oddelku,« je povedala Ivanka.

Tudi Ivan je bil pripravljen poklepetati z mano in mi zaupati svojo zgodbo. »V Domu sem zelo zadovoljen. Zelo mi je všeč, da so zaposleni zelo prijazni do nas. Zelo dobro se razumem s sossanovalci, tako da smo res kot družina. Kdaj pa se tudi rad sprehodim, rad sestavljam kakšne sestavljanke. Imam pa tudi naročena časopisa Dnevnik in Nedeljski, ki ju zelo rad prebiram. Pred kosilom najprej preberem naslove, po kosilu pa se lotim tudi same vsebine člankov. Če so zanimivi, jih tudi večkrat preberem. Rad se lotim tudi križank v časopisih, da si tako bistrim glavo in ohranjam čim več znanja, ki sem ga pridobil v življenju.«

Ciril Novak

Zapisal g. Ciril Novak, stanovalec

Kako ste prišli v Dom Taber?

Z mojo odločitvijo, da bom svoje življenje nadaljeval v domu, se je začela izbira primerne ga domovanja. Obiskal sem kar nekaj domov, tako v mestu kot tudi v manjših krajih. Že prvi obisk Doma Taber v Cerkljah me je prepričal, da je to pravi kraj zame. Prelepa zelena pokrajina in bližina gora sta me takoj pritegnili. Prijazen sprejem in prvi ogled notranjosti Doma pa sta dodala še pikico na i. Vpisal sem se na seznam in se pripravil na čakanje. Že zelo kmalu po prvem obisku me je presenetilo obvestilo gospe Martine, da sem sprejet v dvoposteljno sobo, ki jo bom delil s starejšim izobraženim možakarjem, ki se že veseli moje družbe.

Kako ste se vživeli v dogajanje v Domu?

Ob prihodu lanskega septembra sem bil precej vznemirjen, saj me je čakala velika sprememba. Ker je bila gospa Martina na dopustu, me je sprejela direktorica gospa Elizabeta. Seznanila me je z vsemi pravili in me pospremila v sobo. Kljub prijaznemu sprejemu sem bil v prvih dneh nekoliko izgubljen, ker še nikogar nisem poznal in tudi Dom se mi je zdel precej velik. Vendar sem se v zelo kratkem času vživel v dogajanje, predvsem po zaslugi prijazne pomoči zaposlenih in naklonjenih stanovalcev. Najbolj mi je k srcu prirastel ravno sostanovalec gospod Marjan Čonč, s katerim sva si krajšala čas na sprehodih, kjer sva obujala spomine in uživala v naravi. Hvaležen sem, da sem v Domu dobil priložnost spoznati tako razgledanega in skromnega človeka, kot je bil gospod Marjan.

Kaj počnete v Domu in česa se udeležujete?

V Domu se ves čas kaj dogaja. Vsak dan hodim na telovadbo in fizioterapijo. Čeprav se nikoli nisem ukvarjal s petjem, so me pregovorili k obisku pevskih vaj, in zdaj z veseljem vsak ponedeljek pojem v pevskem zboru.

Udeležujem se tudi organiziranih prireditev, ki nam krajšajo čas in so zabavne. Vesel sem bil povabila na ogled Narodne galerije in na obisk pri predsedniku države Borutu Pahorju. Dosti se družim z ostalimi stanovalci, in ker nas je veliko, se vedno najde primeren razlog za zabavo ali praznovanje. Večkrat se odpravim na sprehod po okoliških poteh, ker sem vaje delo okoli hiše, pa rad pomagam tudi pri urejanju okolice Doma.

Kako ste se povezali z ostalimi stanovalci?

Z ostalimi sostanovalci se dobro razumem. Zelo sem hvaležen za vsa nova poznanstva. Smo kot velika družina. Sostanovalci so me lepo sprejeli, uživam v pogovorih in druženju z njimi. Žal pa smo v domu pretežno starejši ljudje, ki imamo vsak svoje zdravstvene težave in se zgodi, da se kakšna življenjska pot tukaj tudi konča. Ob teh izgubah mi je težko, hkrati pa se zavem, da je treba živeti za vsak trenutek, ki nam je namenjen.

Je Dom Taber postal vaš nov dom in sostanovalci vaša nova družina?

Resnično lahko rečem, da je Dom Taber postal moj novi dom, sostanovalci pa moja nova družina.

Jožica Hribar

Zapisala ga. Jožica Hribar, stanovalka

Moj pravi dom je v Selcih nad Škofjo Loko, kjer sem se rodila in preživela svoja otroška leta. Pozneje sem šla v šolo in v službo na Golnik, kjer so bila po mojem mnenju moja najlepša mlada leta. V prostem času sem se družila s svojimi vrstniki pri športu, imeli smo kino in hodili smo v hribe. Pozneje sva si z možem ustvarila skupen dom v Kranju, od koder sva leta 2015 prišla v Dom Taber. Tukaj sva dobila lepo sobo z velikim predprostorom in teraso na sončni strani. Neštetokrat sem zvečer sedela na terasi in občudovala ptičje petje in lepo naravo. Z možem sva bila skupaj štiri najst mesecev, nakar ga je "vzela" pljučnica.

Potem sem ostala sama in se preselila v enoposteljno sobo na senčno stran. Enoposteljna soba na sončni strani pa mi je bila obljubljena. Dve leti in pol sem jo čakala in jo tudi dočakala; na začetku junija letos sem se preselila vanjo. Zdaj imam tukaj pravi dom. Imam sonce, toplo in svetlo sobo, ki mi veliko pomeni. Res sem srečna in zadovoljna. Zdaj, ko imam svoj dom na tako prijetnem mestu, se rada usedem na balkon, sedim in občudujem naravo. Pogled mi gre od Triglava, preko Jelovice, Ratitovca, Blegoša, Starega Vrha, Lubnika, do Šmarne gore. Kako čudovit je ta svet! Vedno pa ni bilo tako. V Dom sem prišla brez kondicije, z bolečino v križu in kolenih.

**"Celo življenje
si boš grel roke ob ognju
tvoje mladosti."
(Giovanni Papini)**

Hodila sem sključena s hojco. Nisem se mogla zravnati. V delovni terapiji je gospa Nataša poskrbela, da sem se v teh letih dobro popravila. Križ me ne boli več in tudi hodim lažje. Kadar imam težave s koleni, mi v fizioterapiji pomaga gospa Mateja, pa tudi domska zdravnica z blokado v koleno.

Od vsega začetka se udeležujem pri raznih krožkih, kot so: pevske vaje, tombola, kreativne delavnice – delanje rožic iz krep papirja ali izdelkov iz slanega testa -, udeležujem pa se tudi bralnega kroga.

V Domu imamo tudi domske zabave, praznujemo domske obletnice, zabavamo se v času pusta, imamo novoletne zabave s srečelovom itd. Poleg tega nas obiščejo kakovostne pevske skupine, razni ansambli, skupine narodnih noš, otroci iz osnovnih šol Cerklje in Šenčur ter otroci iz vrtcev, ki nam tako krajšajo naše dneve. Ustvarjamo tudi adventne venčke, velikonočne butarice pred cvetno nedeljo. Imamo pa tudi veliko knjižnico, ki je vzorno urejena. Moje osebno zadovoljstvo – okupacija pred dolgčasom – pa je izdelovanje vizitk.

S sostanovalci in zaposlenimi se razumem zelo dobro in smo ena velika družina. Rada vidim, da me obiščejo domači in prijatelji.

Moja družina

Pogovor z go. Marijo Marko, opravila in zapisala Marija Štular

V prvem nadstropju Doma že dve leti biva prijazna gospa Marija. Marijo občasno spremljam na sprehodih, kjer se najde čas tudi za pogovor. Tako sem jo pred kratkim mimogrede vprašala, če ima kakšnega brata ali sestro, pa mi je odgovorila: »Vseh otrok nas je bilo šestnajst.« Zazdelo se mi je, da je tako številčna družina med drugim dober razlog za to, da izvem kaj več o njej.

Marija se je rodila leta 1933 v Lajšah, v Selški dolini, kjer se je po domače reklo pri »Bričarjevih«. V družino se je rodila kot deveta od šestnajstih otrok. Poleg Marije so bile še Tončka, Albina, Zofka, Vera, Johanca, Pavla in Minka ter Vinko, Igor, Stane, Francelj, Joža, Janez, Polde in Tone.

V družini je vladala precejšnja revščina, saj ni bilo kruha, zato so največkrat jedli žgance in močnik. Pri hiši so redili dve kravi, da so bili preskrbljeni z mlekom. Mlajši otroci so spali v dveh sobah na »plevnicah«, po dva sta spalna na peči, starejši bratje pa so zvečer vzeli »deke« in odšli spat na seno.

Kot že rečeno, kruha pri hiši niso imeli, zato so šli otroci že pri rosnih letih drug za drugim služiti, največkrat k bogatejšim okoliškim kmetom.

»Žal so vsi bratje in sestre že pokojni«, z žalostjo v očeh pove Marija. Najtežje ji je bilo, ko je umrla sestra Tončka, s katero sta se najbolje razumeli.

Ko je bilo Mariji dvanajst let je šla služiti v Selca k »Cot«, kjer so imeli mesarijo. Tam je do petnajstega leta opravljala najrazličnejša dela, kot je čuvanje otrok, delo v hlevu ...

V šolo je štiri leta hodila v Selca. Potem je

prišla vojna, dve leti jo je učila partizanska učiteljica, zadnji dve leti pa je hodila v šolo na Tabor v Selcah.

Njena prva zaposlitev je bila v Delavskem domu v Kranju, kjer je delala kot pomočnica v kuhinji. Leta 1952 se je redno zaposlila v Savi, kjer je delala triintrideset let. Tam so ji dodelili sobo, v kateri je bivala vse do leta 1954, naslednja leta je preživela v Savinem ženskem internatu. Že takrat je imela televizijo.

Marija je v Savi več let opravljala delo kontrolorke konfekcije avtoplaščev. V Savi je spoznala tudi moža Franceljna, ki je delal zaboje. Po štirih letih sta se poročila. Po poroki se je Marija preselila k možu na Brnik, kjer sta stanovala eno leto, nato sta se selila v Šuštaršičevo hišo v Kranj, od tam pa v Cerklje, kjer sta leta 1959 od »Češnarja« kupila zazidljivo parcelo. V dveh letih sta zgradila hišo, ki je postala varen dom zanju in za dva sinova, ki sta se jima rodila v zakonu. Sinova sta Lado in Vido.

Marija je v Savi potem več let opravljala delo vulkanizacije velo zračnic in obrezovanje velo plaščev. Delovni pogoji so bili težki. Delo samo je bilo fizično naporno, ves čas

je delala na hudi vročini, kjer je temperatura segla tudi preko 50 stopinj. Takšna dela je opravljala polnih dvanajst let, potem pa se je vrnila k delu vulkanizacije zračnic.

Vsa leta težkega dela so pri Mariji pustile posledice. Okvara hrbtenice je bila razlog, da je začela opravljati »delo na domu«. Od doma je za Savo delala ventile za kolesa. Delo na domu je opravljala šest let in se leta 1984 upokojila.

Bolečine v hrbtenici niso ponehale. Pri hoji je kar šestnajst let uporabljala bergle, ki so ji nudile oporo, da je lahko vsak dan hodila, včasih tudi do dvanajst kilometrov.

Z možem sta po njeni upokojitvi živela spokojno ter lepo življenje, vse dokler ni mož usodno zbolel in 4. avgusta 2017 umrl.

Moževa smrt je Marijo močno potrla, nekaj mesecev po njegovi smrti je v kuhinji še nesrečno padla in zlomila medenico.

Od takrat doma sama ni mogla opravljati vsakodnevnih stvari, zato se je skupaj z domačimi odločila za bivanje v Domu Taber, kamor je prišla novembra 2017.

Marija si v Domu krajša čas z obiski pevskih vaj, udeležuje se svetih maš, redno hodi na delavnice, kjer s pomočjo mentorice ustvarja rožice iz krep papirja, hodi na bralni krog, zelo rada igra tombolo. Veseli pa se tudi obiskov svojih najbližjih.

Z bivanjem v Domu je Marija zadovoljna, za zaposlene ima same pohvalne besede.

Za konec najinega pogovora mi je Marija rekla, naj napišem še, da se v Domu počuti bolje kot doma in da je zelo zadovoljna, da je za bivanje izbrala Dom Taber.

Gospe Mariji se iskreno zahvaljujem za pogovor in ji želim še naprej prijetno bivanje v Domu ter vso srečo v nadaljnjem življenju!

Zgodba v narečju

Članek stanovalke ge. Vide Per, zapisala Polonca Kocjančič, gospodinja

V Moravčah je pa t'ko, da se rado govori, kje si hodu, kje si bil. Al' si se kej veselil? Pravi jim jaz prav počas', da si hočem eno dekle zbrat'. Kera ima zadost bvagà, a tud' penezà. Ko l'dje to zvedo, hitr' povprašujejo: kera je to dekle, njega pa obrekujejo. Da je p'janc, pa špilavc, pa v cerku rad ne hod, ponoč se pa kvat okol' vinskih vrat.

To je bilo res!

Prispevek ge. Pavle Oman, opravila in zapisala Polonca Kocjančič, gospodinja

»Ko sem bila stara dvanajst let, sem šla v Strahinj v trgovino po cigarete za ata. Bila je jesen in hladno vreme. Nazaj grede me je že zelo zeblo v noge, saj smo takrat hodili bos. Pri nekem znamenju sem šla noge gret na mesto, kjer se je krava malo prej "uscala". Takrat pa pogledam gor proti nebu; nebeška vrata so bila odprta! Pa me še niso hoteli vzeti. Bilo je zelo svetlo, videla sem starega moža z belo brado. Nebo se je potem hitro spet zaprlo in jaz sem šla domov. Takoj sem šla povedat mami in ona mi je rekla: "O, punca, ti boš pa srečna v življenju!" To je bilo res! "Ampak ljudem pa tega ne razlagaj preveč, da te ne bodo imeli za neumno," je še prista-

vila mama. Zdaj, ko sem že stara, pa to upam povedati komerkoli. Ampak takole je bilo – lagati pa jaz ne upam!

Govor ob slovesu našega Zdravka Vončine

Minilo je že leto dni, odkar ni ljubljene osebe

Danes smo se zbrali, da na zadnjo pot pospremimo našega Zdravka, ljubljenega moža, očeta, dedija, očima, sodelavca, prijatelja.

Zdravko se je rodil v Banja Luki 13. aprila 1931 slovenskima staršema. Pri petnajstih letih se je vrnil v domovino svojih staršev. V Sloveniji je končal gimnazijo, po diplomi na Naravoslovno-tehniški fakulteti pa je pridobil naziv inženir metalurgije.

S prvo ženo Ano, s hčerama Ano in Nino ter sinom Borisom so kasneje živeli v Bosni. Tja jih je ponesla Zdravkova poklicna pot. Delal je kot sanacijski upravitelj in velik strokovnjak na področju metalurgije.

Po smrti žene Ane sta s hčerko Nino živela v Ljubljani. Zaposlil se je v Rudisu, hkrati pa je kot izredni profesor delil svoje bogato znanje študentom metalurgije.

Pred šestintridesetimi leti je srečal Heleno, svojo drugo ženo. Helenčica jo je klical. Ves čas, vseh 36 let. To je bila zgodba o ljubezni, preživeta z razumevanjem, nežnostjo, spoštovanjem in brezmejno predanostjo drug drugemu.

Leta 1994 se je s svojim avtomobilom odpravil na tvegano pot v vojno vihro Bosne in Hercegovine. Z veliko poguma, neustrašnosti in še več ljubezni je družino svojega sina Borisa pripeljal v mirno Slovenijo in jim omogočil, da so svoje življenje postavili na

nove temelje. Ja, bil je močan in neustrašen, pripravljen narediti vse za svoje bližnje.

Z ženo Heleno sta živela harmonično življenje. Imela sta ozek krog pravih prijateljev, poletja sta preživela v Omišlju, kjer sta vnuka Maša in Žiga s svojimi malimi lumparijami pogosto poskrbela, da jima ni bilo dolgčas. Na njihovih morskih pustolovščinah, kamor so se vsak dan odpravili s čolnom, so igrali karte, šah, lovili ribe, kuhali, reševali križanke, se smejali ...

Spomladi in jeseni sta s Heleno pogosto odhajala v svoj zeleni raj na Cerovec, kjer sta z veseljem obdelovala svojo njivo sredi dolenjskih gozdov. Obiskovala sta plesne tečaje, skrbela za hišo in okolico v Škofji Loki, hkrati pa sta pogosto skupaj odhajala na Zdravkove službene poti v Pirešico. Kot zunanji sodelavec je bil še dolga leta v pokoju aktiven in predan svojemu delu.

Žal pa so Zdravkove roke postajale vedno bolj trepetajoče in njegov svinčnik kmalu ni več mogel gladko drseti po načrtih, ki so se razprostirali čez celo pisalno mizo v njegovi delovni sobi. Zaradi njegove bolezni sta se z ženo preselila v Dom starejših v Medvodah, kasneje pa v čudovit Dom Taber v Cerkljah na Gorenjskem, kjer sta med dobrimi ljudmi pod Kamniškimi Alpami zares našla svoj dom, pravi dom. Vsak dan, če jima je Zdravkovo stanje dopuščalo, sta šla na sprehode, on v vozičku, ona z njim. Skupaj, tako kot vsa desetletja njunega srečnega partnerstva. Vedno – skupaj.

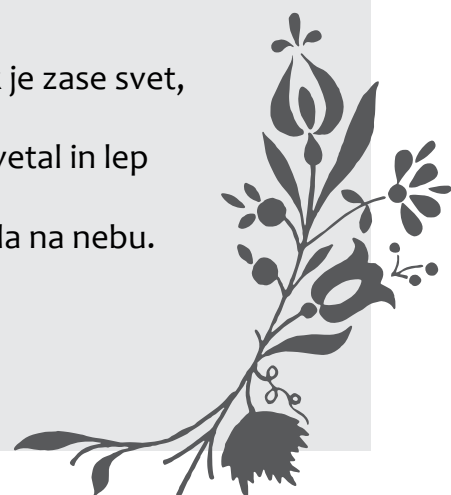
Tako se zdaj poslavljamo od tebe, ljubljeni mož, oče, dedi Zdravko in verjamemo, da boš ena izmed zvezd na nebu. Dokler se spet enkrat, nekoč, nekje ne snidemo ...

Ljubljana, 25. 12. 2018

Naš pesnik, Tone Pavček, je v eni izmed svojih prekrasnih pesmi zapisal:

Vsak človek je zase svet,
čuden, svetel in lep
kot zvezda na nebu.

Zahvala zaposlenim

Spoštovani,

Minilo je že več kot dva meseca, odkar je za vedno zaspala naša draga, zlata teta Angela Žagar. Žalost ostaja, praznina je ogromna in želja po obisku k njej v Dom še zelo živa.

Svojih zadnjih par let je teta preživela pri vas, kjer se je zelo dobro počutila, vedno pohvalila hrano in prijaznost osebja.

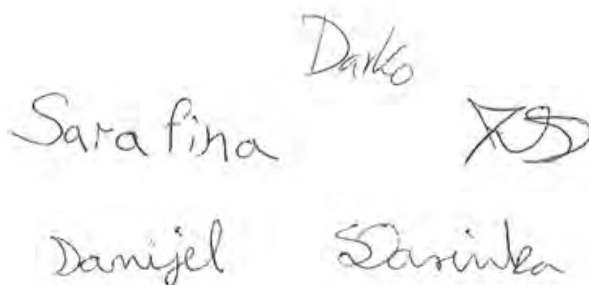
Čeprav je bila teta oseba, ki o nikomer ni slabo govorila, smo vašo prijaznost, razumevanje, toplino in sočutje občutili in doživeli tudi sami, za kar bi se vam iskreno zahvalili, tako receptorkam in receptorju, medicinskim sestram in tehnikom, kot tudi njihovim vodjem, oskrbovalkam in oskrbovalcem, socialni delavki in zdravnici, gostincem ter vsem ostalim zaposlenim, s katerimi nismo imeli direktnega stika, kot tudi vodstvu za izbor takega osebja in zasnove ter vodstva doma.

Zaradi vas so bila tetina zadnja leta lepša, naši zadnji skupni dnevi ter slovo lažje, misel na življenje naših zadnjih dni v domu pa prijetnejša.

Iz srca se vam zahvaljujemo in vam želimo zdravja, moči in vse dobro.

S spoštovanjem,

Darko, Sarafina, Darinka, Danijel Zorko,
Darko Petrov

Darko
Sarafina
Danijel
Darinka

Moj dragi očka, dragi naš dedi!

Na pravi način, "očka", sem te ves čas klical samo jaz; in pravi dedi si bil res samo Maji in Špeli, "naš dedi" pa si bil kar za vse – za Vero, za sorodnike in znanke, za tiste, ki so te zadnja leta negovali ali s teboj stanovali ... in jim je bil ta "dedi" nekako samoumeven, topel, prijazen in tako blizu ...

Ob čudoviti violinski meditaciji Julesa Masseneteta, ki sva jo kot vneta ljubitelja "hi-fi-jev"³ nekoč družno poslušala, so se mi kot v družinskem albumu zvrstile slike s teboj. Najprej tisti srečni, najlepši oddaljeni spomini iz otroštva. Prestavijo me v davna petdeseta prejšnjega tisočletja, v podobo, ko nekje ob Savi nabiram rože za mamo. V tvoji službi v vajenski šoli,

ki je bila le streljaj od tu, v tedanjih barakah ob Tomačevski cesti, me učiš streljati z zračno puško. Nanizajo se slike iz Bohinja, kjer v pristnem lesenem bohinjskem čolnu, skupaj z mamo prekrižarimo jezero. Končno obrnem še zadnjo stran, s sliko, ko te na tisti sončni petek zadnjikrat obiščem pod zasneženim Krvavcem in skupaj počasi prehodiva tvoj zadnji krog pred domom Taber. S to podobo bolečega in srečnega spomina se nežno izpoje violina in konča meditiranje ob Massenetu, zapre se družinski album ...

V spoštljivih 94 letih in pol tvojega življenja se je nabralo doživetega za deset življenj. Domovino si imel kar v treh različnih državah na

³Hi-fi je sistem komponent za poslušanje glasbe

istem ozemlju, sovražna tujina pa ti je stregla po življenju.

Rodil si se pod zelenim Bočem in kot štajerski pubec v Poljčanah preživljal brezskrbno in srečno otroštvo. Z družino ste stanovali kar v šoli, kjer je poučevala tvoja mama, razgledana, skromna, poštena, gracilna, a trdno pokončna in globoko verna moja stara mama. Tvoj oče, poštni uradnik, je, kot se spodobi za korpulentnega⁴ štajerskega deda, pel in pil v lokalnem moškem pevskem zboru in igral kontrabas v krajevni "pleh muzki". Po mami si podedoval vse njene vrline, po očetu pa zagotovo vsaj smisel za glasbo, ki si ga prelil v svojo harmoniko. Družinsko srečo si delil še s starejšim bratom Damjanom, in ker niste poznali pomanjkanja. Odraščal in dozorel si v letih, ki so jih zaznamovali preselitev v Ljubljano, vpis na učiteljske, pa vojna in okupacija. Še vedno kar vesela mladostniška dijaška leta ti je v letu 1943 neusmiljeno pretrgala aretacija in internacija v Dachau. Kruta usoda ti je bila vendar toliko milostna, da si se izognil smrti v taborišču, od koder so te k sreči v nesreči poslali služiti za hlapca k zadržemu, sovražnemu barbarskemu kmetu v zakotni vasi Pelheim blizu Dachaua. Čeprav si večkrat stal pred njegovo puškino cevjo, vendarle ni sprožil. Ko si tam dočkal osvoboditev, pa si svojemu sovražniku odpustil vse grehe in mu celo rešil kožo pri osvoboditljivih. Ob vrnitvi domov v novo svobodno domovino, novo Jugoslavijo, si zaradi vsega doživetega zla menda za nekaj časa celo povsem pozabil govoriti, ne le svoj materni jezik. Kot bivši dachauski interniranec k sreči nisi doživel dachauskih procesov, pač pa si bil deležen nikoli pojasnjene političnega šikaniranja v vojski. Po končanem učiteljskem si končno dočkal svojo prvo učiteljsko službo v Selu na Vipavskem. Ob izteku štiridesetih si spoznal svojo ljubljeno Ado in ustvaril družino s sinom edincem. Oba tvoja dobra starša in moja stara starša sta odšla mnogo, mnogo prezgodaj.

Ti pa si živel izključno za družino in za službo. Preselitev v naše nove stanovanje za Bežigradom je sicer vsem trem, še posebej pa tebi, pomenilo končno uresničitev dolgoletnih sanj, načrtov ter rezultat nešteti opravljenih nadur v službi in večletnega asketskega⁵ odrekovanja. Novo stanovanje ti je zaradi velikega odrekovanja za nakup tega prvega pravega doma, pomenilo pravo svetinjo. Bil si predvsem neponovljivo skrben, urejen, točen, dosleden, racionalen, natančen, zanesljiv, pošten, varčen, skromen – takšen si bil v službi, doma in v življenju nasploh, zato smo mnogi te tvoje vrline vedno in povsod, tudi v tvojih zadnjih mesecih, predvsem zelo cenili. In prav zato si, preden si dokončno odšel, vse pospravil in počistil za seboj.

Nenadna smrt tvoje žene konec tistega žalostnega oktobra 1995 ti je utirila življenje nadaljnega skoraj četrto stoletja. Ostal si sam in želel si biti sam, umaknil si se pred svetom in se v osami v duhu že kar pridružil svoji ženi. Uteho in smisel nadaljnega bivanja si našel v veri in svoje poslanstvo si udeležil v prostovoljnem sodelovanju v Bolniški župniji Sv. Petra. Mnogo širše od okvirov formalnega sodelovanja z bolniškim župnikom sta se z g. Mirom Šlibarjem v celih dveh desetletjih zblížala tako duhovno,

⁴Korpulenten človek je debel oz. obilen človek

⁵Asket je človek kdor se načelno strogo odreka užitek, ugodnostim

kot tudi čisto človeško. Zato ti je danes naklonjeno in je tudi pravično, da te prav on duhovno pospremi na zadnji poti.

Kdo ve, kako bi se nadalje odvijala tvoja usoda, če si ne bi tistega vročega 12. julija 2016 pri padcu doma tako poškodoval hrbtenico, da po tej življenjski prelomnici ni bilo nič več tako kot prej. Dotlej zavidanja vredno tvoje samostojno in neodvisno, a izolirano življenje, je v hipu potrebovalo trajno nego in pomoč. Nadaljnji dve leti si še uspel v objemu svojega varnega dragega doma, ki je moral odpreti svojo trdnjavsko vrata požrtvovalni pomoči tvoje zlate snahe Vere in vnukinje Maje, občasno ti je družbo delala Špela s svojo Blisko, pa tudi sam sem ti ponudil roko. Naša Irina, negovalke Mateja, Alenka, Darja, Marila, Anica, gospod Jure in občasno še drugi, so pri tebi opravljali več kot le oskrbo in nego, postali so ti družabniki in zaupniki, ti pa si tudi njim sčasoma postajal tisti dobri dedi. Vozili smo se na izlete, spoznaval si moje kolegarske poti in kraje, na novo si odkrival znane, a pozabljene koticke Ljubljane, na svoj god si pozdravil Višarsko Marijo, spoznal družbo naših prijateljev in se zanimal za tostransko dogajanje. Čez noč si postal tisti pravi dedi, na stežaj si odprl dotlej zaprta vrata in srce, se nam zahvaljeval ob vsakem dvigovanju ali posedanju na stol in za vsako dobro jutro ali lahko noč. Ne le odprl, celo podaril si mi svoj sveti dom, čeprav si še bival v njem, dejansko pa si ga predal svoji Špeli po odhodu v Dom Taber.

Lani poleti si ponovno privolil, da greš "na počitnice" v prelepo urejen Dom Taber v zelenem okolju podeželja pod Krvavcem, ki si ga spoznal že leto poprej. Topel sprejem osebja in tebi že poznanih sostanovalcev je gotovo vsaj malo otopil tvojo skepso in zadržanost, saj si se tam počutil zgolj kot predhodni gost in obiskovalec. Še zdaj nisem povsem prepričan in verjetno nikoli tudi ne bom, koliko si resnično sprejel argumente, da je neizbežno, da ostaneš v tem domu. Vse tvoje besedno izražanje zadovoljstva in vse bolj očitna obojestranska sprejetost, navezanost in celo prijateljstvo s tvojim enkratnim sostanovalcem gospodom Cirilom,

pa tudi vse bolj izražena navezanost na tabersko družino tvojih vrstnikov me prepričuje, da v zadnjih mesecih vsaj nisi bil nesrečen.

Tvoje dobro okrevanje po ponovnem padcu in bolnišnici tik po božiču, nas je navdajalo z optimizmom, ki ga je še posebej potrjeval tvoj veseli izraz na obrazu. Zato nas je v soboto ob pol šestih popoldan povsem presenetilo in presunilo nepričakovano, sicer pa s strahom pričakovano neizbežno obvestilo, da se je tvoje srce ustavilo, kljub požrtvovalnemu prizadevanju osebja pri poskusih oživljanja.

Pri zadnjem obisku ob tvoji smrtni postelji sva z Vero ugotavljala in na neki čuden način občudovala spokojen izraz na tvojem mrtvem obrazu, ki je sporočal, da si spravljen s seboj, z življenjem, s svetom in Bogom, v katerega si tako iskreno veroval. Zazdelo se mi je celo, da ti na ustih igra nasmešek – kot da sprejemaš ponujeno roko svoje ljubljene žene Ade, h kateri si hrepenel skoraj četrto stoletja. In zdaj smo tu, zbrani pri zadnjem dejanju na tvoji zadnji poti. Po njej te bo pospremila melodija, ki si jo tudi sam igral na harmoniko, Pastirček, tebi ljubih Avsenikov, ki si se tudi z njimi razdajal svojim učencem, nekdo izmed njih bo morda celo vklesal tvoje ime na nagrobnik.

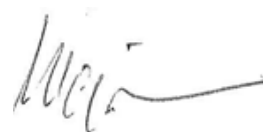
Kot si se že zdavnaj v duhu, se zdaj tudi z vsem bitjem pridružuješ svoji dragi Adi, moji mami in vsem prednikom, ki združeni zrete na nas in na tisto, kar ste v nas zasejali. Verjamem, dragi očka, da se tudi ti nadaljuješ v nas, živiš skozi nas in ostajaš z nami, ki te imamo radi.

Naj končam in se poslovim od tebe takole: ponosen in hvaležen sem, da sem tvoj sin; hvala ti za vse.

V Ljubljani, 21. februarja 2019

Posvetilo Cirilu Novaku:

Cirilu v spomin in zahvalo za njegovo skrb in prijateljstvo do očeta.

Nekaj o družini

Napisala Darinka Kralj, prostovoljka

Beseda družina je širok pojem ... Poznamo več vrst družin: jedrne, kjer skupaj živijo starši in otroci, enostarševske, kjer skupaj z otroki živi samo eden od staršev, večgeneracijske družine, kjer skupaj živijo stari starši, starši in otroci ... Ne bom razglabljala in naštevala preveč.

Večina od nas si predstavlja družino tako, da skupina ljudi, ki so si v sorodu (mladi in stari) živijo skupaj, si medsebojno pomagajo, se skupaj veselijo, so včasih tudi žalostni. Starejši delijo nasvete mlajšim, mladi včasih povzročajo sive lase starejšim ...

Predstavila bi družinico, ki pa je prav posebna. Člani te družine niso v sorodu, skoraj vsi živijo v isti hiši, srečujejo pa se vsako sredo dopoldne v prvem nadstropju Doma Taber.

Takoj po jutranji telovadbi se zberemo v dnevnem prostoru, kjer že četrto leto ustvarjamo različne stvari. Včasih oblikujemo izdelke iz slanega testa – košarice s cvetjem, okrašene srčke, tudi živalce oblikujemo, včasih so to ježki, pujski, drugič ptički ali ovčke, možnosti

je veliko. Nekaterim članom naše »družinice« so pri srcu smešni klovni, pa punčke ali angelčki. Te izdelke iz testa kasneje posušimo, nekatere tudi pobarvamo. Z njimi izdelovalci razveselijo svoje domače, ko jih obiščejo, ali pa jih poklonijo nastopajočim v Domu Taber ob različnih priložnostih.

Naša skupinica izdeluje tudi lepe rože iz krep papirja. Malo posnemamo naravo in skušamo izdelati čim lepše rože. Z njimi okrasimo prostore Doma, poklonimo jih sorodnikom, ali pa krasijo sobe stanovalcev. Tako kot v vsaki prijetni družini, tudi v naši včasih ob delu zapojemo, vsakič se »pocrkljamo« s kavico, zato se imamo neizmerno lepo.

Na koncu naj predstavim še sebe, ki sem nekakšna »mama« te družinice. Čisto malo mlajša sem od svojih prijateljev, posredujem jim svoje znanje, pomagam jim pri delu, skuham kavico, včasih malo zmasiram kak prst, ki boli ... Prisluhnem izpovedim ...

Zelo rada sem članica te družinice, lepo mi je z njimi in rada jih imam.

Srečanje z oskrbovanci mi polepša dan

Zapisal Ivan Koprivnik, prostovoljec

Najprej se vam predstavim!

Sem Ivan Kropivnik iz Zgornjega Brnika. Od vsega začetka sodelujem in po svojih močeh prispevam, da je skupina "okrog igre prstometa" dobre in nasmejane volje.

Moje poslanstvo je spraviti oskrbovance v vesele in nasmejane obraze. Zato jim med igro povem tudi kakšen vic, da se malo usta raztegnejo, kajti vsak nasmeh je delček terapije.

Rad sodelujem v Društvu likovnikov Cerklje, ki ima tudi pri vas stalne razstave. Tudi s folkloro, katere član sem od leta 2005, nastopamo, kadar je treba. V tej folklori smo tudi tako imenovani Cerkljanski gavnarji, ki včasih priložnostne trenutke popestrimo z veselo muziko Nato je še Martinovanje, Miklavževanje, izdelava butaric z oskrbovanci, barvanje pirhov in še bi se kaj našlo v dogovorih z vašim vodstvom.

Še pod vodstvom Zdravka Kastelica smo lepo sodelovali na vseh področjih.

Če je bilo treba, nas je preko ga. Nataše Lavtižar obvestil in smo se lepo zmenili za termin dogodka. Tudi z zdajšnjim vodstvom ravno tako brez kakšnih zapletov tečejo vse stvari naprej. Tudi mi smo zadovoljni, da je v prelepem Domu Taber iskrica našega sodelovanja.

Moram reči, da je vodstvo z vsem osebjem zlata vredno. Z vsemi se srečujemo z nasmeškom na obrazu. To je znak spoštovanja do sočloveka, saj nikoli ne veš kdaj, kdo koga potrebuje.

Želim vam, da ostane takšen tim med vami in nami na mnoga leta v našem prelepem hotelu Domu Taber.

Prostovoljka v Domu Taber

Zapisa Ana Rehberger, prostovoljka

Spoštovani vsi zaposleni in (so)stanovalci!

Sem Ani Rehberger in v vašem domu – Domu Taber v Šmartnem - delujem kot prostovoljka. Kmalu po tem, ko se je vaš Dom odprl, ste me že drugi mesec naprosili, če bi lahko vsak ponedeljek hodila k vam, da bi ustanovili domski pevski zbor, saj ste od mojega brata Ivana slišali, da rada pojem razno razne pesmi. Na vaše povabilo sem takoj pristala, ter dodala,

da bom poskusila, če bo le šlo. Ko sem začela s pevskega vajami v vašem Domu, nas je bilo šest žensk, sedaj pa se je zbor povečal kar na dvajset članov, med temi je šest moških. Tako je postal kar lep zborček; učim jih tudi lepe cerkvene pesmi, saj dvakrat mesečno sodelujemo tudi pri sveti maši, ki je v "naši" kapeli, v vašem Domu. Sicer največ prepevamo stare, že skoraj pozabljene pesmi, pa narodne in zabavne, tako, da je bolj živahno in ni enolično, pa so kar vsi zadovoljni. Septembra enkrat bomo odšli nekam na Štajersko, kjer bo revija pevskega zborov iz domov za starejše. Trikrat smo že bili, vsako leto enkrat, pa so že zdaj navdušeni. Naučiti se moramo eno tako bolj živahno pesem. Kar zadeva hišno vodstvo, pa moram reči takole: "Od vseh moram najprej pohvaliti našega dobrega župana g. Franca Čebulja, da je mirno sprejel vse žrtve, ki so jih prinesle prepreke, do izgradnje tako lepega doma za ostarele, pa tudi vsem ostalim, saj en sam ne more vsega tega. Vsa pohvala tudi vsem vodilnim. Čestitam vam, saj je to pravi hotel. Pa tudi mentorje in mentorice moram pohvaliti, da se tako trudijo z vsem skupaj. Pa tudi navadno osebje moramo pohvaliti, da so tako dostopni

za ostarele in bolne." Kar pa zadeva nas prostovoljce, bi pa rada videla, da bi imeli kdaj kakšen sestanek, na katerem bi se vsaj malo pomenili, kako pa kaj naprej, ali delamo dobro ali slabo. Kar zadeva delavke in delavce, pa moram reči, da so vsi pridni in pohlevni s takšnimi stanovalci. Kar tako naprej, pa bo še veselje v naši hiši, samo ne biti zamerljivi.

Vidite, takšno je mišljenje vaše prostovoljke Anice, ki vodi pevski zbor.

Zakaj sem prostovoljka

Zapisala Maša Lebar, prostovoljka

Ena od velikih skrivnosti življenja je, da je za res kaj vredno le tisto, kar naredimo za druge (Lewiss Carroll). Prostovoljka v Domu Taber sem postala novembra lani, ko sem kot študentka psihologije ugotovila, da mi študij ne omogoča toliko praktičnega dela in izkušenj pri delu z ljudmi, kot sem si sama želela. Primanjkovalo mi je predvsem navezovanja stikov in odnosov z različnimi ljudmi, zato sem pri iskanju prostovoljstva izbirala predvsem kraje, ki bi mi omogočali druženje in pogovore z zanimivimi ljudmi – to sem v Domu zagotovo našla. Poleg samega druženja sem spoznala tudi način dela v tako veliki ustanovi in se naučila odzivanja v različnih situacijah, kar je dobra popotnica za življenje. Dom obiskujem ob petkih, kjer se v času popoldanskega počitka najprej družim z gospo Oman, ki me je že na začetku zelo lepo sprejela in mi pomagala pri vključitvi in spoznavanju drugih – tako stanovalcev kot zaposlenih. Po popoldanski malici se običajno zberemo v skupni sobi, kjer igramo domine, izvajamo besedne igre, se pogovarjamo o starih časih, rešujemo križanke in sestavljanke ter druge priložnostne dejavnosti, kot sta barvanje pirhov in izdelovanje sivkinih šopkov. Umirjeno vzdusje v Tabru po napornem tednu na fakulteti me sprosti in napolni z energijo za vikend.

Kot prostovoljka pomagam tudi v DCA Tržaška v Ljubljani, kjer izvajam plesne delavnice za starejše. Starostna skupina starejših mi je všeč zaradi njihovega umirjenega življenjskega sloga, sproščenosti ter hvaležnosti, ki jo pogrešam pri mlajši generaciji. Zaradi tega bi prispevek rada zaključila v duhu hvaležnosti za stanovalce in zaposlene v Domu Taber, ki so me sprejeli medse, predvsem pa sem hvaležna gospe Oman, ki vsak petek z mano deli spomine iz svojega življenja in me uči dobrote.

**"Starost je dobra
v štirih rečeh:
staro drevo najbolje gori,
staro vino je najbolje piti,
starim prijateljem zaupati
in stare pisce brati."
(Francis Bacon)**

Beremo skupaj, berimo čim več ...

Zapisa Daniela Močnik, prostovoljka

»Organizacija združenih narodov za izobraževanje, znanost in kulturo (Unesco) je z mednarodnim društvom leta 1966 razglasila 8. september za mednarodni dan pismenosti. Na svetu je po podatkih organizacije 793 milijonov odraslih nepismenih, med katerimi je največ deklet in žensk. Še bolj pretresljiv je podatek, da 67 milijonov šoloobveznih otrok ne more koristiti svoje pravice do osnovnošolskega izobraževanja.«

Smo sredi Nacionalnega meseca skupnega branja 2019, ki kot letošnji drugi poteka od **8. septembra do 13. oktobra**. Financerja in partnerja letošnje akcije sta Ministrstvo za kulturo in Slovenska nacionalna komisija za UNESCO, kot partnerji pa se pridružujejo tudi Ministrstvo za izobraževanje, znanost in šport, Andragoški center Slovenije, ki skrbi za spletno podporo NMSB 2019, ter Javna agencija za knjigo RS.

V tem času bodo po domovini in širše po Evropi potekale različne bralne oblike, kot npr. bralne urice, skupno branje, literarni dogodki ali srečanja z ustvarjalci, predavanja, strokovno izobraževanje ali razstave.

Katerokoli izmed naštetih oblik branja bomo izbrali, bo prava. Kar preberemo, skušamo doživeti, če resnično, toliko lepše. Pravijo tudi, da lahko ob branju živimo več življenj. Veliko je ljudi, ki so prikrajšani za življenje in svetove, ki jih ponujajo knjige. Branje je eno samo potovanje vsakega posameznika posebej. Izkušnje in modrosti nas iz sedanosti zapeljejo v čas otroštva, obdobja zrelosti in čas počitka.

Na tem potovanju razvijamo naše verbalne sposobnosti, izboljšamo koncentracijo, postajamo odgovornejši, si izboljšujemo spomin, preprečujemo stres ..., morda uspemo spreminjati svet na bolje.

V novi bralni sezoni bomo še naprej tiho stopicali v odkrivanje naših hotenj, želja in hrepenenj. Drug drugemu bomo pokazali, da z dobro voljo najdemo pot do src, željnih življenja in udejanja vrednot. Prav slednje so usklajene z razkošjem človeških odnosov, s skrbnim bogastvom bivanja in spoštovanjem do plemenitosti medsebojnih vezi. Ker dobro vidimo samo s srcem, sporočilo Malega princa premaguje vse razlike glede na raso, vero, jezik, okolje in prodre prav v vsak kotiček sveta. Tudi v naš Dom Taber.

Daniela Močnik, mentorica in koordinatorica Bralnega kroga s sodelavci Marino Vidali, Silvo Česen, Minko Škodo

Dogodki v preteklem letu

2. 10. 2018	sodelovanje na festivalu za tretje življenjsko obdobje v Cankarjevem domu
3. 10. 2018	sodelovanje na reviji pevskih zborov socialnih zavodov v Hočah
10. 10. 2018	aktivnosti z učenci OŠ Davorina Jenka iz Cerklj
11. 10. 2018	nastop folklorne skupine iz Šenčurja
17. 10. 2018	peka piškotov v dobrodelni namen, nastop in obdarovanje članov Rdečega križa
24. 10. 2018	kostanjev piknik
26. 10. 2018	odprtje razstave slik likovnikov iz Cerklj
13. 11. 2018	martinovanje
22. 11. 2018	koncert Ljudskih pevcev Hiše čez cesto
27. 11. 2018	nastop Folklorne skupine Cerklje
28. 11. 2018	izdelovanje adventnih venčkov
30. 11. 2018	nastop otrok iz Marijinega vrtca in okraševanje smrečice
5. 12. 2018	obisk Miklavža
11. 12. 2018	nastop ljudskih pevcev Ani, Francke in Srečka
18. 12. 2018	ogled razstave Ivane Kobilca v Narodni galeriji
19. 12. 2018	božično-novoletna prireditev
20. 12. 2018	nastop dramske skupine Pod stražo in obisk Božička
24. 12. 2018	praznični koncert otrok z glasbenimi inštrumenti
3. 1. 2019	koncert Plamenk
4. 1. 2019	božični koncert PZ Davorina Jenka
16. 1. 2019	peka piškotov
29. 1. 2019	koncert Me PZ Svoboda Stražišče
30. 1. 2019	fotografiranje rok – projekt Pedagoške fakultete
5. 2. 2019	nastop ob kulturnem dnevu (Francka Šaus-citre, Cirila Kelvišar-vokal in stanovalci z recitacijami svojih pesmi in pesmi Franceta Prešerna)
12. 2. 2019	nastop Društva upokojencev Vodice
20. 2. 2019	nastop Plesne skupine Dravlje

5. 3. 2019	pustovanje (z otroki OŠ Davorina Jenka, Cerkljanskimi gavnarji in Ani&Francko)
8. 3. 2019	koncert ob dnevu žena (Tomaž Plahutnik-citre in Simon Eržen-vokal)
21. 3. 2019	dramska predstava učencev OŠ Komenda Moste
22. 3. 2019	obisk, nastop in obdarovanje otrok iz Marijinega vrtca
25. 3. 2019	nastop Dramske skupine Pod Stražo ob materinskem dnevu
3. 4. 2019	koncert Mešanega pevskega zbora DU Moravče
5. 4. 2019	druženje stanovalcev in delavcev Zavarovalnice Sava
8. 4. 2019	koncert Ljudskih pevk iz Trboj
10. 4. 2019	izdelovanje butaric
17. 4. 2019	barvanje pirhov
19. 4. 2019	koncert Uršule Jašovec in Ane Semič Bursač
1. 5. 2019	prvomajska budnica Godbe na pihala Cerklje
7. 5. 2019	nastop učencev OŠ Davorina Jenka iz Cerklj
8. 5. 2019	koncert Alenke Gotar in njenih učencev petja
10. 5. 2019	nastop DU za Poljansko dolino
15. 5. 2019	koncert vokalne skupine Kokrčan
22. 5. 2019	nastop folklorne skupine Vidovo iz Šentvida pri Stični
28. 5. 2019	nastop folklorne skupine Cerklje
5. 6. 2019	nastop otroške folklorne skupine Karavanke iz Tržiča
6. 6. 2019	piknik
6. 6. 2019	koncert moškega komornega zbora Lek
14. 6. 2019	nastop otrok iz vrtca Šenčur
18. 6. 2019	barvanje mandal z učenci OŠ Davorina Jenka iz Cerklj
20. 6. 2019	predstavitve poezije Neže Maurer
26. 6. 2019	koncert Predic iz Kamnika
19. 8. 2019	obisk, nastop in sprehod z mladino Društva za mladinske izmenjave

99-letni starec vam daje 24 modrosti za življenje: Ne bojte se začeti znova!

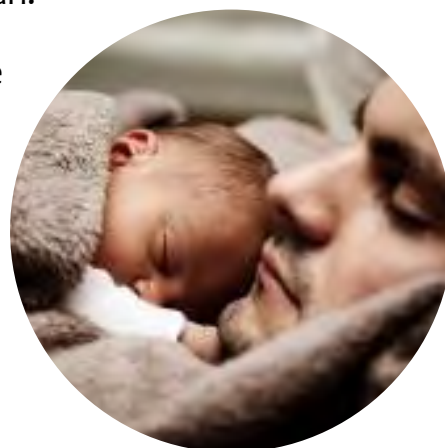
Zlata vredne misli, ki jih velja upoštevati. Če jim boste sledili vsak dan, bo vaše življenje zagotovo bolj polno. Boste poskusili? Preberite v nadaljevanju Spoznajte misli Williama Bradforda Jamesa Andersona. Ta 99 let star gospod je bil poročen 67 let. Ko je njegova soproga preminula, je začel še toliko bolj razmišljati o svojem življenju.

Nekaj njegovih misli vam podajamo v nadaljevanju.

Velja jih upoštevati:

1. Ne bojte se začeti znova »od ničle«.
2. Ne zapravljajte več denarja, kakor ga lahko zaslužite.
3. Vedno negujte dober smisel za humor.
4. Vadite vsak dan, tudi ko vam ni do tega.
5. Boljše je imeti slabo delo kot biti brez njega.
6. Ljubezen na prvi pogled ni pravljica.
7. Pijte naravni iztisnjen pomarančni sok vsak dan.
8. Jejte toliko, kolikor je potrebno. Ne prenajedajte se.
9. Življenje je občutljiv dar. Če ga zanemarite, se lahko pokvari.
10. Vaša družina je nekaj najdragocenejšega, kar lahko imate v življenju.
11. Morate biti sposobni oproščati, tudi takrat, ko se vam to zdi nemogoče.
12. Nikoli se ne bojte biti tisto, kar v resnici ste.
13. Vsi imajo preveč oblačil. Nosite tisto, kar res potrebujete in nehajte kupovati po nepotrebem.

14. Ljubezen ni vedno lahka, pogosto boste morali vložiti veliko truda v njo.

15. Sedaj varčujte denar, porablajte ga kasneje.

16. Poskrbite, da boste delali tisto, kar zares radi počnete. Ne bojte se slediti svojim sanjam!

17. Najdite nekaj prijetnega v vsaki situaciji, v kateri se znajdete.

18. Ko naletite na problem, ne odlašajte z reševanjem le-tega. Če pa ni načina, da bi ga rešili, se s tem sprijaznite in pojdite naprej.

19. Najdite svoj svet in vedno bodite željni znanja.

20. Izobraževanje v šoli je pomembno, toda ni najpomembnejše. Življenje samo po sebi vam je lahko velika šola.

21. Moje polno ime je William Bradford James Anderson in moje začetnice so WBJA. To me stalno spominja, da se vprašam: Why be just anybody? »Zakaj bi bil kdorkoli?«

22. Poskušajte ne vsega jemati preresno.

23. Imejte zdrav razum. O vsaki situaciji tehtno razmislite. V kolikor v življenju ne boste uporabili zdravega razuma, boste dolgoročno izgubljali.

24. Življenje je dar, ki ga morate odpreti. Na vas je odločitev, ali vas bo tisto, kar je noter, osrečilo ali povleklo v razočaranje. Moč je v vas.

Pesmi

Silvestrska noč stare rejnice

Dolge temne te noči
noče in noče biti konec,
jaz pa sama v tihoti še bedim
le ura na steni tiktaka.

Misli nazaj v mlada leta hite,
krog mene bilo je polno otrok.
Dan za dnem, noč za nočjo
vedno bila sem jim v pomoč.

Bila mati je velika, lepa in odgovorna naloga,
biti krušna mati je pa mnogo več.
Sprejeti tujega otroka, ga stisniti na srce, ga
vzljubiti
in doseči, da te vzljubi tudi on
to je velika stvar, tega ne zmore vsak.

Zdaj moč pobrala so mi leta,
Korak postal je negotov,
Tudi očem slabo se piše,
Mene pa v srcu bolečina reže.

Da nihče več me ne potrebuje
sedaj vsak za sebe sanje sanja.
Jaz pa v temni tihi noči sem spoznala,
da dobrota sirota je ostala.
Prehitro minulo je 90 let,
ko me življenje poslalo je v svet.
Popotnico grenko na pot mi je dalo,
mi kruh s trpljenjem in solzam mazalo.

A danes, ko znova nazaj se ozrem,
vredno bilo je živeti.
Saj trpljenje življenje je moje kalilo,
vse dobro in slabo je v meni razvilo.

So leta minula,
minulo je vse,
a jaz pa mnogo tega
spominjam se še.

Vida Per

Moji krušni mami v spomin

Že mnogo let minulo je,
ko več je ni.
V tihem grobu spi,
a v mojem srcu še živi
in vedno bo živela.

Zdaj sama sem že mati,
tud' krušna mati sem že vrsto let,
še zdaj vem, kaj je dala,
kaj storila je zame.

Nikdar ji povrniti ne bom mogla,
kar mi dala je.
Le šopke rož lahko ji nosim
in luč prižigam na njen grob.
Potem en oče naš še zmolim, v zahvalo ji,
za večni mir, poslanstvo njeno nadaljujem,
sprejemam sirote od vsepovsod,
učim jih ljubezni, dela in poštenja,
tako kot me ona učila je.

Učem se slabo piše,
mene pa v srcu bolečina reže,
da nihče več me ne potrebuje,
da vsak za sebe sanje snuje.

Jaz pa v temni tihi noči sem spoznala,
da dobrota sirota je ostala.
Zjutraj začel se bo nov dan,
za dan starejši bomo vsi, tudi vi,
ko danes ste še mladi, za mano boste prišli.

Saj življenje ni večno,
lahko pa je srečno al' pa tud' ne.
Vse na svetu hitro mine,
mine tudi lep obraz,
a ljubezen naj ne mine,
ona naj vekomaj živi.

Vida Per

Breza

Ne jokaj ponoči,
čez dan ne toči solza,
sama si kriva, da nimaš moža.
Bila si mlada, zala in lepa
cvetela kot breza si mlada.
Prišla so leta, mladost in breza je odšla.
Ostala si sama, stara gospa.

Stanovalec doma Taber

Živim ...

Rano jutro
prebuja
stara pesem vrabcev
vsak dan znova.
Žarki sonca
pobožajo okna
prašna
in čista ...

Pozdravi odmevajo
med nami
Iskreni
in tisti navajeni ...

Srce utripa
in pljuča dihajo
duša pa ljubi,
veruje in upa ...
da se na koncu
vseh poti
srečamo vsi
srečni in radostni.

Marija Kern

Na obzorju spomina

Srečala se bova некоč
nekje na obzorju spomina.
Morda bo to najina radost
ali bolečina.

Morda tiha želja,
po trenutku pozabljenja
ali samo bežen klepet
o minljivosti življenja.

Vseeno je, bo to radost
ali bolečina,
samo da se srečava
na obzorju spomina.

In ti, ki si le popotnik
na tem vlaku časa
ob vseh modernih tehnikah
ne moreš ugotoviti,
kdaj in na kateri teh postaji
bo treba izstopiti.

Marija Škufca, stanovalka

Popotnik večnosti

Tukaj si le popotnik
določenega časa.
Nič bistvenega
ne moreš spremeniti.

Tu le živiš.

Živiš pač ...

Zase in za druge.

Sprejemaš in deliš
usluge.

Če kdaj dojameš,
da je sreča v dajanju,
kako lahko se
odpoveš jemanju!

Tukaj si le
popotnik večnosti,
ki pelje se določen čas
na vlaku
in se le kdaj pa kdaj
ustavi - na postaji
ali ob signalnem znaku.

Marija Škufca, stanovalka

Namigi:

1. Glavno mesto Slovenije
2. V Italiji je Stara, v Sloveniji Nova
3. V tem mestu se nahaja premogovnik
4. To mesto je znano po čipkah
5. Tretje največje mesto Slovenije
6. Mesto, v katerem je slovensko pristanišče
7. Mesto, kjer je tovarna Fructal
8. Kje najdemo Simonov zaliv
9. V katerem mestu se nahaja Kulturni dom Franceta Bernika Domžale
10. Iz katerega mesta prihaja Ivan Rupnik, zborovodja, glasbeni pedagog, skladatelj
11. Od kod je slovenski pisatelj, prof. zgodovine in zemljepisa Janez Trdina
12. Kje je bil doma Ivan Cankar
13. Mesto, kjer se nahaja Postojnska jama
14. Mesto, kjer stoji Prešernovo gledališče
15. Mesto, od koder prihajajo izdelovalci lesenih izdelkov
16. Mesto, kjer je ena od slovenskih termoelektrarna in je doma tudi pevka in igralka Tanja Ribič
17. Drugo največje mesto pri nas

Sudoku

9	3	7	6			1		5
		5	8			7		6
	6		5				4	
			4	2	7			3
						5		
7	2	6	9	3				
3		4		6			5	
	5					3	6	
6	8							1

8			3					
3					5			
		9	1		4			
	4			8		7		
6								2
		8		2			3	
			7		9	6		
			2					5
					8			4

Ugotovi barvo, ki se skriva v premetanki:

URNAEM –
AELB –
VIAS –
ŽNOANR –
ZORA –
VJRAA –

Ugotovi žival, ki se skriva v premetanki:

MCUA –
SPE –
OŠOKK –
VEL –
SKO –
SILICA –

Ugotovi dan, ki se skriva v premetanki:

RESAD –
KTROE –
DNAEELJ –
KOLJPNEEDE –

Ugotovi mesec, ki se skriva v premetanki:

CMRAE –
IUJNJ –
AUVGT –
JNRAAU –

Dopolni ljudske modrosti:

Ljubo doma _____

Ko mačke ni doma _____

Rana ura _____

Pes. ki laja _____

Tiha voda _____

Kdor nima v glavi _____

Pa računajmo:

$55 + 44 = \underline{\quad}$

$99 - 37 = \underline{\quad}$

$30 + \underline{\quad} = 70$

$60 - \underline{\quad} = 25$

$23 \times 8 = \underline{\quad}$

$9 \times 5 = \underline{\quad}$

$115 : 5 = \underline{\quad}$

$90 : 3 = \underline{\quad}$

$70 - 15 = \underline{\quad}$

$34 + 49 = \underline{\quad}$

$55 : 11 = \underline{\quad}$

$12 \times 5 = \underline{\quad}$

Povežimo slike in besede:

PES

SLON

MAČKA

Smeh je pol zdravja

Karte na pregled

Človek teče za avtobusom in vpije:
"Počakajte prosim, zamudil bom v službo!"
Potniki začnejo vpiti vozniku:
"Počakaj ga, zaustavi!"
Voznik: "Ne smem na cesti ..."
Potniki: "Ne bodi kreten, ustavi vendar!!!"
Voznik res zaustavi in človek vstopi.
Ko avtobus odpelje, se človek oddahne,
potegne izkaznico in pravi:
"Karte na pregled!"

Blondinka in ginekolog

Blondinka je obiskala ginekologa, ta pa ji je
po preiskavah povedal:
"Noseča ste."
"Kako, noseča?"
"Dobili boste otroka."
"Kje pa otrok pride ven?"
"Tam, kjer je prišel noter."
"Torej, na zadnjem sedežu avtomobila?"

Policaja in ogledalo

Dva policaja sta se sprehajala po cesti ...
Prvi zagleda na tleh ogledalo, ga pobere,
se pogleda vanj in reče:
"Poglej, poglej, tega človeka
pa že od nekje poznam."
Ogledalo vzame se drugi in odgovori:
"Da, tudi meni se zdi znan! Najbolje, d
a neseva to sliko komandirju."
In res odneseta "sliko" komandirju.
Komandir vzame ogledalo in vzklikne:
"Seveda da poznam tega človeka, on pri
frizerju vedno nasproti mene sedi!"

Zadnja želja moža

Mož na smrtni postelji, zraven žena,
ki neutolažljivo joka.
"Draga", pravi mož z oslabelim glasom:
"Mi boš izpolnila zadnjo željo?"
Žena: "Bom dragi, povej."
Mož nadaljuje s šibkim glasom:
"Šest mesecev po moji smrti se poroči
s sosedovim Janezom!"
Žena mu začudeno odgovori:
"Ampak dragi, saj ga sovražiš."
Mož komaj slišno: "Prav zato!"

Umetna inteligenca

Jože pravi Janezu:
»Ti, ki imaš veliko denarja in imaš doma
vso najnovejšo tehnologijo, pojdi v trgovino
in kupi robota, ki ga še nimaš.«
Janez: »Pa kaj mi bo ta kup železja,
od katerega ni nobene koristi?«
Jože: »Pojdi, postavi se pred njega in mu
postavi tri vprašanja, pa če ti pravilno
odgovori ga kupi, če ne pa ne.«
»Zmenjeno!«
Odšla sta v trgovino in Janez se postavi
pred robota, nekaj časa premišljuje,
potem pa vpraša:
»Hej robot, kaj sedaj dela moja žena?«
Robotu se prižgejo lučke, antene mu
izskočijo iz glave in zasliši se kovinski glas:
»Biip, biip, tvoja žena pomiva
posodo, biip, biip!«
Janez steče k telefonu in pokliče ženo:
»Živijo žena, kaj počneš?«
Žena odgovori: »Pomivam posodo!«
Janez ves presenečen takoj spet pristopi
k robotu in ga vpraša: »Hej robot,
kaj sedaj dela moja hčerka?«
Robotu se spet prižgejo lučke, antene mu
izskočijo iz glave in spet se zasliši kovinski
glas: »Biip, biip – tvoja hčerka se uči
matematiko biip, biip!«

Janez spet steče k telefonu in pokliče hčerko: »Živijo hčerka, kaj počneš?«

Hčerka odgovori: »Učim se matematiko, očka.«

Janez še bolj začuden in presenečen spet pristopi k robotu, ga nekaj časa gleda in si misli: »Postavil ti bom še eno vprašanje, pa bomo videli, če te bom kupil ali ne.«

Nekaj časa premišljuje, potem pa zopet vpraša: »Hej robot, kaj počne sedaj moj oče?«

Robotu se spet prižgejo lučke, antene mu izskočijo iz glave in zasliši se kovinski zvok: »Biip, biip – tvoj oče orje njivo biip, biip.«

Janez se nasmeje in reče: »Hej robot, pojma nimaš, moj oče je direktor nekega priznanega podjetja in nikakor ne more orati njive.«

Robotu se spet prižgejo lučke, antene mu izskočijo iz glave in še zadnjč se zasliši kovinski zvok:

»Biip, biip – ti nimaš pojma, ker ne veš, kdo je tvoj oče, biip, biip!«

Rojen mehanik

Ginekolog se naveliča opravljati svoj poklic in se odloči, da bo šel za avtomehnika. Pride do prvega avtomehnika in mu razloži svoj problem.

“Prav!” odvrne mehanik.

“Takole bova naredila. Tukaj imaš motor. Če ga boš znal razdreti, bo tvoja plača 600 EUR, če ga boš znal tudi sestaviti, boš imel 1000 EUR plače.”

Ginekolog sprejme pogoje in se loti dela. Razstavi in sestavi avtomobilski motor, mehanik pa ga pri tem opazuje.

Ko konča, mu mehanik reče: “V redu, sprejet si, plače pa boš imel 2000 EUR.”

“Zakaj pa 2000 EUR?” je ginekolog veselo presenečen.

Mehanik mu pojasni: “Glej, motor si pravilno razstavljal. Tudi sestavljal si ga pravilno. Ampak, ker si vse to naredil skozi izpušno cev, ti dam pa še 1000 evrov dodatka.”

Misijonar in domorodci

Misijonar je učil domorodce svojega jezika. Pridejo do drevesa:

”Temu se reče drevo.”

Poglavar in slušatelji ponovijo:

»Drevo.«

Pridejo do skale:

”To je skala.”

Vsi ponovijo:

»Skala.«

Misijonar je bil navdušen nad rezultati, ko zagleda v grmovju dva med divjo spolno aktivnostjo.

”To je »vožnja s kolesom.«”

Poglavar pogleda udeleženca, vzame kopje in pokonča zgornjega.

Misijonar jezen okara poglavarja in zagrozi, da ne bo več poučeval, če se bo to še dogajalo.

”Ta, ki sem ga pokončal, se je »vozil z mojim kolesom.«”

Abeceda

Policaj:

”Gospod, ste kaj popili?”

”Ne, nič.”

”Bova testirala: povejte abecedo nazaj!”

”ž z v u t š s r p o n m l k j i h g f e d č c b a.”

”Neverjetno, jaz tega ne bi mogel niti trezen.”

”Jaz tudi ne.”

INTERNO GLASILO SVZ TABER:

Novice iz Tabra
september 2019, 4. leto, št. 1
brezplačni izvod

Dom Taber
socialnovarstveni zavod

Šmartno 70,
4207 Cerklje na Gorenjskem
info@domtaber.si
www.domtaber.si
04 / 20 27 600

UREDNIŠKI ODBOR DOMSKEGA ČASOPISA:

Martina Martinčič, v.d. direktorice
Tomaž Klemenc, receptor
Ana Vrhovnik, pisarniška referentka – receptorka
Anita Oman, pisarniška referentka - receptorka
Nataša Lavtižar, delovna terapevtka
Polonca Kocjančič, gospodinja oskrbovalka
in zunanji sodelavec **Janez Kuhar**

Vir in foto: Arhiv Doma Taber, Janez Kuhar in
www.lepdan.si/vsebina/3718/99

Na naslovnici: spredaj zakonca Helena in Rudi Uršič,
zadaj levo: zakonca Marija in Ivan Herlec,
zadaj desno: zakonca Lidija in Ivo Puc

TISK IN
OBLIKOVANJE:
Tisk Žnidarič d.o.o.
Naklada: 600
izvodov

